КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 120 (6724).

17 ИЮНЬ

ПАЙШАНБА

1976 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

С У В Ч И

Маман ака Муродов ғайратли, чарчаш нималигини билмайдиган деҳқонлардан. Айниқса, ниҳоллар яшнаб, ғўза қўшқулоқ бўлган кезларда унинг вақти бирам зиқ бўладики, асти қўя беринг. Сувчи эмасми, ўқариқларнинг бир текис ва равон бўлишига алоҳида эътибор беради, қисқа-қисқа карталарга бўлади. Эгат бошларини полиэтилен плёнкаси билан мустаҳкамлайди. Шунинг учун ҳам сув бир меъёрда жилдираб оқади. Ғўзалар сувга қонади.

Ана у сув пайнови томон йўл олди. Пушталарни синчиклаб кўздан кечирди. Жуда соз! Сув бир меъёрда оқмоқда. Пешонасидаги маржон терларини артиб, бир оз тин олди-да, яна пахтазор оралаб кетди.

Бригадада меҳнат авжида. Ҳар бир киши ҳосилга ҳосил қўшиш иштиёқида ғайрат кўрсатмоқда. Ғўзалар кундан-кунга бўйига бўй қўшмоқда. Ёппасига гулга кирди. Бригада бўйича 60 гектар ерда ғўза ўстирилаётир.

Суғориш ва культивация сифатли ўтказилмоқда. Механизаторлар ҳам шижоат кўрсатмоқдалар. Тракторчи Ҳалил Исмоилов культивацияни ниҳоятда усталик билан олиб боради. Бирон туп ҳам ғўзанинг шикастланишига йўл қўймайди.

— Маман ака сув тараган эгатларни мароқ билан культивация қиламан, — деди у. — Биз улардан кўп нарсаларни ўрганмоқдамиз.

Чиндан ҳам Маман ака 10 йиллик иш жараёнида катта тажриба орттирди. У тажрибасини ёш сувчиларга ҳам эринмай ўргатмоқда.

— Бригадамиз бўйича ҳар гектардан 40 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганмиз. Албатта, бу аҳдимизнинг уддасидан чиқамиз.

Кенг пахтазорда юксак мақсад йўлида меҳнат қилаётганлар — бойлик яратаётган азамат пахтакорлар кун сайин ғайратга-ғайрат қўшмоқдалар.

«Оққўрғон» совхози далаларида бўлган киши Маман ака Муродов сингари уста сувчилар ишидан албатта, ҳурсанд бўлиб қайтади.

М. ҒОЗИЕВ.

«ҚАҲРАБО ДОН» ИЖОДКОРЛАРИ

КПСС XXV съезди қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари олдига йиллик ўртача дон ҳосилини 35-40 миллион тоннага кўпайтириш вазифасини қўйди. Бу вазифанинг муваффақиятли бажарилишида маккажўхорикорларнинг ҳам хизмати катта бўлмоқда.

Бу йил областимиз бўйича 107 минг тонна маккажўхори дони етиштиришимиз керак.

Илғор колхозлар ва совхозлар фан ва тажриба ютуқларини қўллаб, бу экиндан йил сайин юқори ҳосил етиштирмоқдалар. Ҳар гектар ердан 700—800 центнердан дон ҳосили олмоқдалар. Гектаридан юз центнердан ҳосил олаётган маккажўхорикорлар сафи кенгайиб бораётганлиги, айниқса, қувончлидир. Комсомол-ёшлар бу ҳаракатнинг олдинги сафларида бормоқдалар. Областимиз бўйича етиштирилаётган 16 минг гектар маккажўхорининг 13,2 минг гектари комсомоллар оталиғида. Колхоз ва совхозларда 235 комсомол-ёшлар маккажўхорикорлик коллективлари меҳнат қилмоқда. Бу коллективлар ўртача ҳар гектар ердан 80—100 центнердан дон ҳосили олиш учун бел боғлаганлар.

Оққўрғонлик Ҳосилжон Аҳмедов, Юқори чирчиқлик Элла Хон, Оржоникидзе районидан Тамара Шоғнёсова, чинозлик Абдурасул Эрназаров сингари комсомол-ёшлар бригадалари ҳар гектар ердан 100 центнердан маккажўхори етиштириш ташаббусини бошлаб бердилар. Ташаббус қанот ёйди. Жуда кўп бригада ва звенолар илғор маккажўхорикорларнинг чақириғига лаббай, деб жавоб бердилар. Шундай қилиб, қисқа вақт ичида 100 центнерчи маккажўхорикорлар сони юзга яқинлашиб қолди. Оққўрғон, Қуйи Чирчиқ, Юқори Чирчиқ район партия комитетлари, қишлоқ хўжалик бошқармалари, комсомол ташкилотларининг маккажўхорикорликни юксалтириш соҳасида қилаётган ишлари ва амалга оширилаётган тадбирлар диққатга сазовордир. Ҳозир бу районларнинг далаларида бўлсангиз, маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириш йўлида қилинаётган ишлардан мамнун бўласиз.

Маккажўхори — чорвачиликни ривожлантириш ўзаги. Шу туфайли ҳам 100 центнерчилар ҳаракати — бу юксак ватанпарварлар ҳаракати. Уларнинг меҳнати таҳсинга сазовор. Лекин айрим районлар ва хўжаликларда бу қимматбаҳо экинни экиш ва парвариш қилишга ҳамон эътиборсизлик билан қаралмоқда. Бўка, Пискент районларида маккажухорини экиш ва парвариш қилиш юзасидан белгиланган тадбирлар тўла бажарилмади. Бўстонлиқ районидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», «Қизил ту» колхозларида ҳам аҳвол кўнгилдагидек эмас. Маккажўхори экилган-у, ташлаб қўйилган. Оҳангарон районидаги баъзи хўжаликларда маккажўхори дастлабки пайтларда ўтга бостириб юборилди. Оқибатда суст ривожланди. Тошкент от заводида эса экин ўз вақтида суғорилмади, натижада яхши ўсмади.

Бу камчиликлар колхоз ва совхоз раҳбарлари, комсомол ташкилотларининг беparвolиги оқибатида юз берди. Уларни тезда тугатиш, маккажўхори экинлари парваришини юксак агротехника талаблари даражасида ўтказилишини таъминлаш учун барча зарур чора-тадбирларни амалга ошириш керак. Чунки маккажўхорикорлар — ем-хашак тайёрлаш топширилган участканинг жуда муҳим тармоғини бошқарадилар. Ем-хашак ресурсларини мўл-кўл жамғариш учун барча резервлар, имкониятлар, илғор усуллар, методлар, тажрибалардан оқилона фойдалана билиш, чорва молларини тўйимли, ширали ем-хашак билан таъминлашга эришиш керак. Бу — ҳар бир қишлоқ аҳли, хўжалик раҳбари, мутахассислар, бевосита далада меҳнат қилаётганларнинг шон-шараф бурчидир.

Яқинда матбуотда мамлакатимиздаги бир группа қишлоқ хўжалиги новаторларининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга хати ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг уларга йўллаган жавоб мактуби эълон қилинди. Бу муҳим ҳужжатларда қишлоқ меҳнаткашлари олдида турган бу йилги вазифалар ва бу вазифаларни бажариш учун нималарга эътибор бериш кераклиги кўрсатиб берилган.

«Мамлакатда мўл ҳосил учун курашнинг биринчи босқичи тугади, — дейилади ўртоқ Л. И. Брежневнинг мактубида, — кўкламги экиш тугалланди ва умуман дуруст ўтказилди. Аммо қишлоқ меҳнаткашларининг юмуши камайгани йўқ. Янги жуда муҳим босқич — экинларни парвариш қилиш палласи бошланди. Бўлиқ ҳосил етиштириш учун имкони бўлган ҳамма ишларни ўз вақтида қилиш нақадар муҳимлиги ҳаммадан кўра сизларга яхшироқ маълум».

Бу гап бевосита маккажўхорикорларимизга ҳам тааллуқлидир. Ҳар бир қулай фурсат, имконият, техника, ишчи кучларидан фойдаланиб, барча колхоз ва совхозларда маккажўхори экини парваришини кучайтириш билан бирга, ҳосилни энг яхши муддатларда ва сира нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун ҳозирдан бошлаб тайёргарлик кўриш керак. Маккажўхори ўрадиган, донни тозалайдиган техникани бирма-бир кўздан кечириб, мавсумга тахт қилиб қўйиш лозим. Район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ва бошланғич партия ташкилотлари маккажўхорикорлар ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақанинг чинакам ижодий тус олиш, уларнинг унумли меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитларни яратиб бериши тўғрисида алоҳида ғамхўрлик кўрсатишлари ва юз центнерчилар сафини тобора кенгайтиришлари керак.

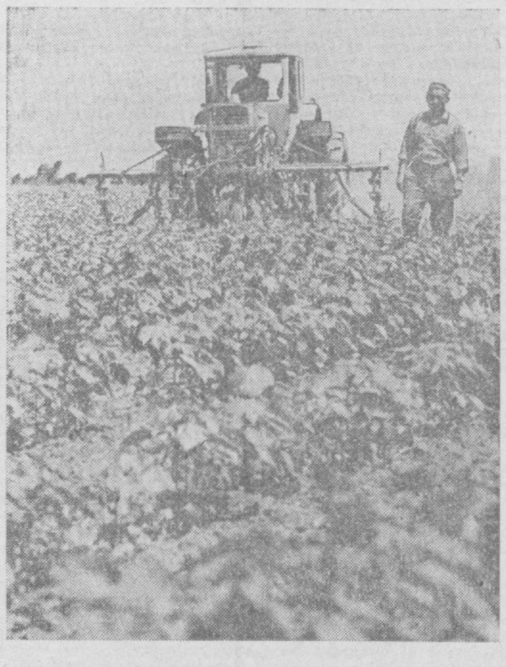

ПАРВАРИШ АВЖИДА

Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг далаларида мўл ҳосил етиштирилмоқда. Бригадалар, звенолар ўртасида ўзаро мусобақа яхши натижалар бераётир. С. Қуттибоев бошлиқ звенодаги ишлар бунга мисолдир. Звено аъзолари 96 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар.

— Шу кунларда ғўзаларимиз бир текис гуллай бошлади, — дейди Қуттибоев, — гулни кўсакларга айлантириш учун барча агротехника тадбирларини ўз вақтида амалга ошириш учун ҳаракат қилмоқдамиз.

Ҳаваскор мухбир Ё. Ботиров яқинда шу колхоз далаларида бўлди. Ўнгдаги суратда: звено бошлиғи С. Қуттибоевни кўриб турибсиз. Чапда эса ғўзани культивация қилиш пайти.

ЎРИМ ҚИЗҒИН

Бу йил Ўрта Чирчиқдаги лалмикор ерлардан 4360 гектарига дон экилган эди. Ҳамма майдонда ҳозир мўл ҳосил етиштирилди. Ғаллакорлар ҳар гектар ердан 12-13 центнердан ҳосил етиштиришга сўз беришган.

Райондаги «Ленин йўли», Энгельс номли, «Партия XXII съезди», «Северний маяк» колхозларининг деҳқонлари ўрим-йиғимни бошлаб юбордилар. Комбайнчилар социалистик мусобақани кучайтириб, қисқа муддатда ўрим-йиғимни тамомлашга бел боғлаганлар. «Ленин йўли» колхозининг механизаторлари 15 иш кунида ғаллани ўриб олишади.

Ўрим-йиғимда актив қатнашиб, мусобақада ғолиб чиқаётган комбайнчилар, шофёрлар рағбатлантирилмоқда.

С. ХУДОЁРОВА.

КОМСОМОЛЛАР ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАМОҚДАЛАР

Оққўрғон районидаги Охунбобоев номли колхоз чорвачилик фермаси яқинида жуда катта пичан ғарамлари турибди. Бу ғарамларни Тўлқин Қодиров бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси тайёрлаган. Бу коллектив планда белгиланган 1000 тонна ўрнига ҳозиргача 1500 тонна пичан ғамлаб қўйди. Ёш меҳнатчилар ўз зиммаларига олган мажбуриятни муваффақиятли бажариб, жамоат чорвачилиги учун яна 500 тонна хашак тайёрлашга қарор қилдилар.

Мусобақа якунларига мувофиқ Т. Қодиров бошлиқ бригада Тошкент областида биринчи ўринни эгаллади.

ҲОСИЛНИНГ «ТАБИИЙ СОҚЧИЛАРИ»

Қишлоқ хўжалиги зараркунандаларига қарши курашда химиявий воситалар кенг қўлланилади. Бу усулнинг афзалликлари билан бирга катта камчиликлари ҳам бор. Химиявий воситалардан фойдаланиш кўп маблағ талаб қилади, улар атроф-муҳитга беҳиҳоя салбий таъсир кўрсатади, уларни аҳоли зич жойлашган жойларда ишлатиш хавфли.

Шунинг учун кейинги йилларда қишлоқ хўжалик экинларини биологик усулда муҳофаза қилиш усули қўлланила бошланди. Бу усулнинг моҳияти зараркунандаларни йўқотишда «табиий соқчилар» —шу зараркунандаларнинг кушандаси бўлган ҳашаротлардан фойдаланишга асосланган.

Бундан уч йил муқаддам ўсимликларни ҳимоя қилиш область отряди Калинин номли колхозда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш олиб бориш учун биология лабораторияси ташкил қилинган эди. Биз биринчи йил 67 гектар майдонда тажриба ишларини олиб бордик. Йил якуни ўсимликларни биологик усулда муҳофаза қилишнинг афзалликларини кўрсатди. Лабораториямизда тайёрланган ҳашаротлар бу пахта майдонларидаги қишлоқ хўжалик зараркунандаларини тўла қириб ташлади, ҳосилдорлик ортди, анча маблағ тежаб қолинди.

Утган йили колхозда 500 гектар майдонда бу иш давом эттирилди. Илгарилари шунча майдондаги зараркунандаларни йўқотиш учун химиявий воситалардан фойдаланилганда 12 минг 409 сўм сарфланган эди. Биологик усулни қўллаш натижасида 8 минг сўмдан кўпроқ маблағ тежалди.

Лабораториямиз ходимлари бу йил колхознинг 1000 гектар майдонида биологик усулдан фойдаланадилар. Биз апрель ойининг иккинчи ярмида кўк қурт тунламининг биринчи авлоди тухумига қарши ҳар гектарга 60 минг донадан трихограмма тарқатдик. Трихограмма кўк қурт тунламининг ашаддий кушандасидир. Бу ҳашарот лаборатория шароитида уруғдан кўпайтирилади ва далаларга тарқатиб чиқилади. Шундан сўнг кўк қурт тунламининг иккинчи ва учинчи авлодларини қириб ташлаш учун орадан 6—8 кун ўтказилиб, ҳар гектарга 60—80 минг донадан трихограмма тарқатилди.

Урни келганда яна шуни айтиш керакки, баҳорда, тут барглари йиғиштириб олинмасдан далага химиявий препаратлар сепиш хавфли. Бу ҳолда тут барглари заҳарланиши мумкин. Апрель ойида кўк қурт тунламининг биринчи авлодига қарши курашилмаса, кейинчалик у пахта ва бошқа экинларга жуда катта зарар етказади. Бу ўринда ҳам биологик усул афзалликлари яққол кўриниб турибди.

Ҳозир лабораториямиз ходимлари кўсак қуртини қирувчи ҳашаротларни етиштирмоқдалар. Улар кўпайтирилиб, зарур шароитда сақланяпти. Яна кўп ўтмай бу трихограммалар кўсак қуртига қарши далаларга қўйиб юборилади. Бу ишларда лаборатория ходимларимиздан М. Охунова ва И. Исҳоқова ўртоқлар хизматини таъкидлаш лозим.

Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши биологик усулда кураш олиб бориш ҳар тарафлама афзал. Ҳозир бу усулни кенг далаларда қўллаш учун имкониятлар бор. Шундай экан, областимиз хўжаликларида экин ва ўсимликларни зараркунандалардан муҳофаза қилишда «табиий соқчилар» ҳашаротлардан ҳам кенг фойдаланайлик. Бу маблағларни тежаш, энг муҳим—атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, зараркунандаларни батамом қириб ташлаш имконини беради.

И. ИСРОМАЛИЕВА,
Янгийўл районидаги Калинин номли колхоз биология лабораториясининг мудири.

ЧЕВАРНИНГ МАҲОРАТИ

Куни кеча «Ғунча» тикувчилик фабрикаси коллективи ўртасида ажойиб бир хушхабар кенг тарқалди: донгдор чевар Т. Половинкина йиллик топшириқни беш ой ичида бажарган эди. Ҳамкасблари уни меҳнатдаги бу катта ғалаба билан чин кўнгилдан қизғин табриклашди.

Донгдор чевар йил бошида республикамиздаги ўн илғор ишчининг бир бешйилликда икки беш йилликни бажариш ҳақида бошлаган ташаббусига корхонада биринчи бўлиб қўшилган эди. У бу ваъдасининг тўла уддасидан чиқиш учун бутун маҳорати ва тажрибасини аямай меҳнат қилди. Натижада ҳар сменада нормани икки баравардан ошириб бажаришга эришди. Меҳнатсевар тикувчи яқинда зиммасига янги, оширилган шахсий мажбурият олди. У икки беш йиллик планини аввалгидек бир беш йилликда эмас, балки узоғи билан тўрт ярим йил давомида бажаришга аҳд қилди.

ГЕКТАРИДАН 14 ЦЕНТНЕР ДОН

ПИСКЕНТ. (Ўз мухбиримиздан). Ленин номли колхоз ғаллакорларининг ишлари қизиб кетди. Улар ғалла ҳосилини қисқа муддатда йиғиштириб олиш ниятидалар.

Колхоз ғаллакорлари ўримга ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрдилар. Комбайнчи Ризқул Боймоқов билан Ҳабибулла Гулиевлар ўз агрегатларини биринчилар қатори шай қилиб қўйган эдилар. Улар зўр иштиёқ билан ишга киришиб кетдилар.

Колхоз правлениеси ғалла ўримида ишлаётган механизатор, шофер, хирмон хизматчиларига қулай шароит яратиб берган. Кундалик топшириқни бажарган комбайнчига 6 сўм 8 тийин ҳақ берилади. Ўн кунлик мусобақада ғолиб чиққан комбайнчига вимпел билан 25 сўм пул мукофоти тақдим этилади.

Ҳозир комбайнчилар ғалла пишиб етилган майдондаги ҳосилни 10—15 кунда йиғиб олиш учун курашмоқдалар. Ризқул Боймоқов дастлабки кунларданоқ кунлик нормасини ошириб бажармоқда. Ғалла ўримининг дастлабки кунларидаги иш натижаси қувончли бўлмоқда. Ҳар гектар ердан 13-14 центнердан ҳосил йиғиб олинмоқда.

— Биз бу йил пландаги 300 ўрнига жами 400 тоннадан зиёд ғалла йиғиб олишни мўлжаллаяпмиз. Дастлабки ғалла ҳосилини давлат омборларига жўнатдик, — дейди колхоз раиси Жуман Кўкиев.

МЎЛ-КЎЛ ХАШАК ТАЙЁРЛАЙЛИК

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАҒАЛ ХАШАК ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 16 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Биринчи устун — йиллик топшириқ, тонна ҳисобида, иккинчи устун — планнинг бажарилиш проценти.

Янгийўл	36.000	63,1
Бўка	37.000	61,4
Пискент	27.000	61,2
Калинин	39.000	59,9
Оққўрғон	34.500	57,5
Тошкент	26.500	57,5
Бекобод	39.000	56,4
Қуйи Чирчиқ	54.000	55,6
Ўрта Чирчиқ	38.000	50,4
Чиноз	41.000	49,5
Оржоникидзе	27.500	48,4
Оҳангарон	67.500	46,9
Бўстонлиқ	46.000	44,7
Юқори Чирчиқ	60.000	42,9
Область бўйича	573.000	52,9

САККИЗТА ЙЎЛДОШ ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

1976 йил 15 июнда Совет Иттифоқида Ернинг сунъий йўлдошлари «Космос-825», «Космос-826», «Космос-827», Космос-828», «Космос-829», «Космос-830», «Космос-831», «Космос-832» учирилди. Ҳамма саккизта йўлдошни битта ракета ташувчи орбитага олиб чиқди.

Йўлдошларда космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Барча саккизта йўлдош белгиланган орбитага яқин масофа бўйлаб қуйидаги бошланғич параметрларда парвоз қилмоқда:

Айланиш даври — 115,5 минут;

Ер сатҳидан максимал узоқлиги (апогейида) — 1530 километр;

Ер сатҳидан минимал узоқлиги (перигейида) — 1450 километр;

орбитанинг оғиши — 74 градус.

Йўлдошларда илмий аппаратлардан ташқари орбита элементларини аниқ ўлчайдиган радиосистема, приборлар ва илмий аппаратларнинг иши тўғрисида маълумотларни ерга юбориб турадиган радиотелеметрик система бор.

Йўлдошларда ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

ОЛМАЛИҚ ХАБАРЛАРИ

САНОАТЧИЛАР ЮТУҒИ

Шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йилликнинг тўнғич йилида маҳсулот реализацияси бўйича зиммага олган юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажаришга астойдил интилмоқдалар. Барча корхоналарда муваффақиятлар гарови ҳисобланган мусобақа авж олаяпти. Мусобақа давомида илғорлар тажрибаси оммалаштирилмоқда, прогрессив технологик жараёнлар жорий қилинмоқда. Меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштиришга қаратилган жуда кўп тадбирлар ҳам амалга оширилмоқда.

Йил бошидан ҳиммат камарини маҳкам боғлаб меҳнат қилаётган олмалиқликлар маҳсулотни реализация қилиш беш ойлик планини муддатидан илгари бажардилар. Пландагидан ташқари 4 миллион 200 минг сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинди. Саноатчиларнинг бу ютуқларига шаҳар кончилари ва металлурглари, мебелчилари, химиклари ва бошқа касб эгалари бўлган меҳнаткашлар салмоқли ҳисса қўшдилар.

БУТУНИТТИФОҚ МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБИ

Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Олмалиқ кон-металлургия комбинати ишчи-хизматчилари хўжалик йилини меҳнатда яхши кўрсаткичлар билан якунлашга ҳаракат қилмоқдалар. Комбинатга қарашли барча корхоналар ва конларда ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Мавжуд асбоб-ускуналардан фойдаланиш коэффициенти муттасил ошиб бормоқда. Узаро социалистик мусобақада фаол иштирок этаётган аксарият кўпчилик коллективлар ва ишчи-хизматчилар зиммаларига юклатилган вазифаларни шараф билан бажармоқдалар. Шу туфайли ҳам давлат планлари ой сайин зиёдаси билан адо этилмоқда. Комбинат коллективи шу йилнинг биринчи кварталини муваффақиятли якунлаб, турдош корхоналар коллективларининг Бутуниттифоқ мусобақасида энг яхши кўрсаткичлардан бирига эришди. Шунинг учун ҳам комбинатга СССР Рангли металлургия министрлиги ва рангли металлургия ишчилари касаба союзи марказий комитетининг кўчма Қизил Байроғи ва биринчи даражали пул мукофоти берилди. Бундан беҳиҳоя руҳланган комбинат ишчилари янада салмоқлироқ зафарларга эришиш учун зўр кўтаринки рух билан меҳнат қилишаяпти.

МАҲОРАТ КОНКУРСИ

Яқинда бу ерда область саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларида ишлаётган ёш пайвандчиларнинг касб маҳорати бўйича конкурси ўтказилди. Унда олмалиқлик ёш пайвандчилар, улар қатори Тошкент, Чирчиқ, Янгийўл ва бошқа шаҳарлардан келган касбдошлари иштирок этдилар. Конкурс шартлари анча мураккаб бўлди. Ғолибни аниқлашда пайвандлаш суръати, сифати, чокларнинг аниқлиги ва бошқа шу каби шартлар инобатга олинди.

Пайвандчилик касбини пухта эгаллаган тажрибали ишчилар ва мутахассислардан тузилган ҳакамлар жюриси мусобақа иштирокчиларининг ишини синчковлик билан кўздан кечирдилар ва 93-ихтисослашган трестнинг Олмалиқдаги саноат базаси пайвандчиси С. Жумабоевни ғолиб деб эълон қилдилар. Иккинчи ўринни «Алмаликсвинецстрой» тресги йиғма темир-бетон заводининг ишчиси А. Фукалов эгаллади. Чирчиқлик электр пайвандчи А. Гризунов эса учинчи ўринни олишга мушарраф бўлди.

Конкурс ғолибларига область комсомол комитетининг ёрлиқлари ва қимматбаҳо мукофотлар берилди.

БИРЛИК ВА ЖИПСЛИК

МХРПнинг XVII съездида

УЛАН-БАТОР, 15 июнь. (ТАСС). Бу ерда Монголия Халқ революцион партиясининг XVII съезди юксак сиёсий кўтарилиш вазиятида монгол коммунистларининг марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципларига мустаҳкам садоқати шиори остида ўз ишини давом эттирмоқда.

Съезднинг кеча кечқурунги мажлисида КПСС делегациясининг бошлиғи КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари Ф. Д. Кулаков табрик нутқи сўзлаганлиги хусусида хабар берилган эди. У Совет Иттифоқи коммунистик партияси Марказий Комитети, коммунистлар ва барча Совет кишилари номидан съезд қатнашчиларига, Монголия Халқ Республикасининг коммунистларига, барча меҳнаткашларига қизғин қардошлик саломини топширди.

Биз, деди Ф. Д. Кулаков, КПСС Марказий Комитети Бош секретари республикангизнинг Фахрий граждани ўртоқ Брежневнинг шахсий топшириғини бажаришимиздан ғоят хурсандмиз. Леонид Ильич сизга ва сиз орқали бутун монгол халқига муваффақиятларга эришувингизни, фаровонлик ва бахт-саодат тилаб, ўзининг энг илиқ, самимий истакларини изҳор қилишни сўради.

КПСС делегацияси Монголия халқ-революцион партиясининг XVII съезди ишида қатнашишга таклиф этилганлигини Совет коммунистлари партияларимиз ва халқларимизнинг бузилмас бирлиги ва қардошларча дўстлигини исбот этувчи янги далил деб ҳисоблайдилар.

Ҳаммамиз МХРП Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ю. Цеденбалнинг Монголия халқ-революцион партияси Марказий Комитети номидан қилган ҳисобот докладини зўр эътибор билан тингладик. Докладда ижодий марксизм-ленинизм позицияларида туриб, партия ва халқнинг ўтган беш йилликда тўплаган бой тажрибаси умумлаштирилади, Монголия диёрида социализмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш, социалистик ижтимоий муносабатларни такомиллаштириш соҳасидаги янги катта вазифалар қўйилади.

Сўнгра Ф. Д. Кулаков бундай деди: талантли ва меҳнатсевар монгол халқининг буюк ишлари, партиянинг сиёсий, ташкилотчилик ва идеологик фаолияти мамлакатингизнинг қиёфасини ҳақиқатдан ҳам ҳамманинг кўз ўнгида ўзгартириб юбормоқда. Монголия Халқ Республикаси социалистик жамият қурилишига комил ишонч билан ва планли равишда олға ҳаракат қилиб бормоқда, саноат потенциалини тез кўпайтириб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтирмоқда.

Республикангизнинг халқаро майдондаги обрў-эътибори йил сайин ошиб бормоқда. Республикангиз тинчликни мустаҳкамлашга, барча халқларнинг озодлик, демократия, социал тараққиёт ҳуқуқларини қарор топтиришга актив ёрдам беряпти. Ҳозирги кунда кўп халқлар социалистик Монголияга иззат-ҳурмат билан эътибор бериб, унга ҳавас билан назар солмоқдалар. Бу — тушунарли бир ҳол. Монголия Лениннинг капиталистик тараққиёт босқичини четлаб, феодализмдан социализмга ўтиш мумкин эканлиги тўғрисидаги доҳиёна башоратини амалга оширди.

Монголия ўзининг шонли юбилейи — Халқ революциясининг 55 йиллигини катта муваффақият ва ютуқлар билан кутиб олмоқда. Бу муваффақиятлар Монголия халқ-революцион партиясининг сиёсати тўғри эканлигини яққол тасдиқлайди. Бу муваффақиятлар монгол халқининг содиқ фарзанди, халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби, изчил интернационалист ўртоқ Ю. Цеденбал бошчилигидаги партия Марказий Комитетининг фаолияти самарали эканлигини кўрсатиб турибди.

Леонид Ильич Брежнев бир ярим йил муқаддам Улан-Баторда ўтказилган тантанали мажлисда нутқ сўзлаб, қардош Монголияга нисбатан муносабатимизнинг моҳиятини ифода этувчи қуйидаги ажойиб сўзларни айтган эди: «Халқ Монголияси билан, социализм учун курашдаги қадимий иттифоқчимиз билан дўстлик — биз, Совет кишилари учун шарафли иш ва интернационал бурчдир».

Ф. Д. Кулаков қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: мамлакатларимизнинг меҳнаткашлари революция ва гражданлар урушининг қаҳрамонона йилларида, Халхин — Голдаги жангларда, Улуғ Ватан урушининг оғир паллаларида, тинч қурилиш шонли даврида ҳамиша бирга бўлдилар, маслакдош бўлиб, қардош бўлиб ҳаракат қилдилар. Бизнинг бузилмас иттифоқимиз дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартномада мужассамлашган. Л. И. Брежнев билан Ю. Цеденбал ўртоқлар бу шартномага имзо чекканлар.

Бизнинг иттифоқимиз қардош партиялар — КПСС ва МХРПнинг фаолиятидан илҳомланади. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, барча совет кишилари қардошларча дўстликни бундан буён ҳам бутун чоралар билан сақлаш ва мустаҳкамлашга, партияларимиз, мамлакатларимиз ва халқларимизнинг ҳамкорлигини ривожлантиришга қатъий қарор берганлар.

Сизнинг съездингизда, деб сўзини давом эттирди, нотиқ, 1976-1980 йилларда Монголия халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари муҳокама қилинмоқда. Монголиянинг бундан буёнги социал-иқтисодий тараққиёти соҳасида катта ва мураккаб вазифалар қўйилмоқда. Шу беш йилликда Монголия диёрида неча юзлаб янги саноат, қишлоқ хўжалик объектлари, маданий-маиший объектлар ишга туширилади. Хеч муболағасиз шуни айтиш мумкинки, ҳали жуда кўп меҳнат қилиш керак. Бундай катта планларни амалга ошириш албатта енгил иш эмаслигини, бу иш кучларни зўр ғайрат билан сарфлашни ва барча резервларни сафарбар қилишни талаб этажагини Совет коммунистлари ўз тажрибаларидан биладилар.

Ўртоқ Ю. Цеденбал съезд минбарида туриб, совет халқи Монголияда социализм қурилишига кўп томонлама ва беғараз кўрсатаётган ёрдами ва мададига самимий баҳо берди. Биз ҳам, деди Ф. Д. Кулаков, бу сўзларни, табиий, мамнуният ва миннатдорчилик туйғулари билан қабул қиламиз. Докладда ҳар томонлама Монгол-Совет ҳамкорлигини янада чуқурлаштириш ҳақида, халқларимизни яқинлаштириш йўллари тўғрисида актуал ва муҳим фикрлар айтилди.

Бизнинг мамлакатимизда Монголия коммунистлари ва меҳнаткашларининг Совет Иттифоқи билан ҳамда социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан сиёсий, иқтисодий илмий-техникавий, маданий ҳамкорликни бутун чоралар билан кенгайтириш ва чуқурлаштиришга интилаётганликларини жуда яхши англайдилар.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг сабот-матонат ва изчиллик билан амалга оширилаётган ташқи сиёсий фаолияти, уларнинг қудрати ва обрў-эътибори ўсганлиги, антиимпериалистик тараққийпарвар кучлар тобора активлашганлиги натижасида жаҳон миқёсида тинчлик, демократия ва социализм фойдасига чуқур ўзгаришлар содир бўлмоқда. Халқаро муносабатларда турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш, куч ишлатишдан воз кечиш, ҳуқуқий жиҳатдан тенг ҳамкорлик принциплари тобора мустаҳкам қарор топмоқда. Кескинликнинг юмшатилиши халқаро ҳаётнинг етакчи тенденцияси бўлиб қолди. Буларнинг ҳаммаси қардош социализм мамлакатлари, коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг ўзаро келишиб олинган тадбирлари, тинчликсевар сиёсатининг катта ютуқларидир.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати кескинликни юмшатиш соҳасида эришилган натижаларни мустаҳкамлаш, ана шу ижобий жараённи янада ривожлантириш зарур, деб ҳисоблайдилар. Бундай йўл тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буён ҳам кураш олиб бориш программасида аниқ-равшан баён этилди. Бу программа КПСС Марказий Комитетининг XXV съездга ҳисобот докладида ўз ифодасини топди. Бизнинг фикримизча, ўзаро манфаатли амалий алоқалар доирасини қунт билан кенгайтириш, кескинликнинг сиёсий жиҳатдан юмшатилишини ҳарбий соҳадаги кескинликнинг юмшатилиши билан тўлдириш ва мустаҳкамлаш, империалистик агрессия ва реакция кучларига зарба бериш талаб этилади.

Биз давом этаётган қуролланиш пойгасига чек қўйиш, ҳарбий ҳаражатларни қисқартириш, қуролсизланиш йўлига ўтиш — энг муҳим вазифа деб биламиз. Ўртоқ Л. И. Брежнев СССР билан АҚШ ўртасида тинч мақсадларда ер ости ядро портлатишлари тўғрисида тузилган шартномани имзолаш вақтида: «Тинчлик ва халқаро хавфсизликни бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, уруш хавфини давлатлар ўртасидаги муносабатлардан мустаҳкам равишда чиқариб ташлашдан иборат юксакроқ ва олижаноб мақсад йўқ», деб яна бир бор таъкидлаб ўтди.

Нотиқ сўзини давом эттириб, қуйидагиларни айтди: Совет Иттифоқи территориясининг кўп қисми Осиёда жойлашган. Шу сабабли Совет Иттифоқи бу қитъадаги вазиятнинг ривожи билан қизиқмай қололмаслиги тушунарли бир ҳолдир. Бизнинг партиямиз, бизнинг давлатимиз Осиёдаги хавфсизлик масалаларига ғоят жиддий ва зўр масъулият билан ёндошмоқдалар. КПСС тинчлик учун бундан буёнги кураш программасида Осиё давлатларининг биргаликда ҳаракат қилишлари негизида Осиёда тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш соҳасида иш олиб боришга даъват этмоқда. Осиё тинчлик ва халқларнинг яхши қўшничилиги қитъаси бўлаоладиа ва бўлиши лозим.

КПСС, Совет ҳукумати ўзининг тинчликсевар сиёсатини амалга ошира бориб, Хитойга нисбатан принципиал йўлни изчил ўтказиб келмоқдалар. Биз социализм ва тинчлик ишига ғоят душман бўлган оқим сифатида маоизмга қарши murosасиз кураш олиб борзверамиз. Совет кишилари ўзининг монголиялик қардошлари билан ҳамиша бирдамдир. Монголия Халқ Республикасининг суверенитети ва мустақиллиги бузилмасдир. Монголия халқининг хоҳиш — иродаси, бузилмас Совет-Монгол иттифоқи, қардош социализм мамлакатларининг дўстлиги ва ҳамкорлиги бунинг гаровидир.

Шу билан бирга, илгари айтиб ўтилганидек, Совет Иттифоқи Хитой билан муносабатларни нормаллаштириш ва яхшилаш тарафдоридир. XXV съездда ҳар икки мамлакат халқларининг туб манфаатлари учун, тинчлик ва социализм учун фойда келтирадиган тарзда унга эриша олиш йўлида асос бўладиган принциплар яна бир марта таъкидлаб ўтилди, Маълумки, бутун гап Хитой томонида қолган.

Съездингизнинг минбарида туриб қуйидагиларни таъкидлаб ўтишни истар эдим, деди Ф. Д. Кулаков: бизнинг партиямиз ва халқимиз Монголия Халқ Республикаси Осиёда ва бутун дунёда тинчлик ҳамда хавфсизликни мустаҳкамлашга қўшаётган конструктив ҳиссасини, халқларнинг озодлик ва мустақиллик йўлида кураши билан муттасил бирдамлигингизни юксак даражада қадрлайди. Совет коммунистлари Монголия халқ-революцион партиясининг коммунистик ҳаракат бирлигини, замонамиздаги барча революцион кучлар бирлигини мустаҳкамлаш соҳасидаги актив ролига муносиб баҳо бермоқдалар.

Азиз ўртоқлар, биз бу ерда ленинчи партиямиз тўғрисида, Совет Иттифоқи ҳақида, совет халқи тўғрисида кўпгина яхши гапларни эшитдик. КПСС XXV съездининг халқаро аҳамиятига, Марказий Комитетнинг ва шахсан Бош секретарь Леонид Ильич Брежневнинг фаолиятига юксак баҳо берилди. Бунинг учун сизларга катта раҳмат. Биз ана шу қардошлик туйғуларини доимо ардоқлаймиз.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, деди Ф. Д. Кулаков сўзининг охирида, бундан буён ҳам Совет —Монгол дўстлиги тобора кўп самара бериши учун, бу дўстлик монгол ва совет халқларининг манфаатларига, жаҳон социализми манфаатларига пухта хизмат қилиши учун мумкин бўлган ҳамма чораларни кўради. Улуғ Лениннинг ва Монголия революцияси йўлбошчиси Сухэ-Баторнинг ўлмас васиятлари бизни шунга даъват этмоқда.

Ф. Д. Кулаковнинг нутқи зўр эътибор билан тингланди ва бир неча бор қарсаклар билан бўлиниб турди.

КПСС делегациясининг бошлиғи КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг съезд қатнашчиларига табриги ва яхши истакларини изҳор қилганида съезд делегатлари ва меҳмонлари бу истакларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар. Залда монгол халқининг содиқ дўсти ўртоқ Л. И. Брежнев шарафига табрик хитоблари янграйди.

Бугун съездда «Монголия халқ-революцион партиясининг Марказий Комитетининг МХРП Марказий Комитети Бош секретари Ю. Цеденбал томонидан қилинган ҳисобот докладини, шунингдек МХРП Марказий ревизия комиссиясининг ҳисоботини муҳокама қилиш давом этди, делегатлар ўз нутқларида КПСС XXV съездининг қарорлари Халқ Монголиясининг бутун ҳаётига жуда катта таъсир кўрсатганлигини таъкидладилар, МХРПнинг Монголия Халқ Республикасини Совет Иттифоқи билан ва бошқа социализм мамлакатлари билан ҳар томонлама яқинлаштиришга қаратилган сиёсатини тўла-тўкис қўллаб-қувватладилар.

Съезд 16 июнда ўз ишини давом эттирди.

СОВЕТ КИШИСИ ЧЕТ ЭЛДА

ОЗОДЛИК ОРОЛИ— ДЎСТЛИК ОРОЛИ

Гидротехник инженер Абдусаттор Набиев билан бундан уч йил муқаддам учрашган эдик. Бу учрашув Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг чет эллар билан илмий-техникавий ҳамкорлик бошқармасида бўлган эди.

Гап Куба Республикасида ишлаш учун бир гидротехник инженер талаб қилинаётганлиги ҳақида борарди. Суҳбатдошим учун бу темадаги гап кутилмаган таклиф бўлганлиги шундоққина сезилиб турарди. Бундай ишонч учун у миннатдорчилик изҳор этиб, бу таклифни ўз иш жойида ва оила аъзолари билан маслаҳатлашиб кўриш учун 2—3 кун муҳлат сўраб, мен билан хайрлашди.

Бир неча кундан сўнг столим устида чет эл командировкасини расмийлаштириш учун зарур бўлган барча зарур ҳужжатлар турарди. Бу ҳужжатлардан мен Абдусаттор Набиевнинг ТИИИМСХни 1953 йили битириб чиққани, беш йилдан сўнг эса марксизм-ленинизм институтида ўқишни тамомлагани, кейин шонли Коммунистик партия сафига қабул қилинганлиги, 1967 йилда эса кандидатлик диссертациясини муваффақиятли ёқлаганлигини билиб олдим. А. Набиев ўз иш фаолиятини район сув хўжалигида оддий гидротехник инженерликдан бошлаб институтнинг катта илмий ходими даражасигача кўтарилди, илмий-тадқиқот ишларини педагогик фаолият билан узвий боғлиқ ҳолда олиб борди.

Яқинда биз у билан яна учрашдик. Дўстона кўришганимиздан сўнг у Куба Республикасида икки йил ишлаб, она юрти Тошкентга келганини ва яна бир йил у ерда ишлашга розилик берганини гапириб берди.

Кубанинг ҳосилдор ерлари сунъий суғориш ёрдамида йилига бир эмас, икки марта ҳосил олиш имконини беради, —дейди у.— Куба ҳукумати қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини жадал ривожлантиришга алоҳида эътибор қилмоқда. Кўплаб сув омборлари, катта-катта гидротехник иншоотлар қурилмоқда, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш юзасидан тадбирлар белгиланмоқда.

Интернационал дўстлик ҳақидаги ленинча таълимотга содиқ бўлган совет кишилари Озодлик оролининг меҳнатсевар халқига дўстлик қўлини чўзиб келмоқда. Бу олийжаноб ишда республикамиз қишлоқ хўжалиги министрлиги ҳам қатнашаётир. Куба революциясининг дастлабки кунларидан бошлабоқ министрлик ўз мутахассисларини у ерга юбориб турибди. Бу мамлакатда инженерлар, тупроқшунослар, агрономлар, ветеринария врачлари, шоликорлар, ўқитувчилар, илмий ходимлар, энтомологлар муваффақиятли иш олиб бордилар.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини юксалтиришда сув хўжалиги қурилиши муҳим аҳамиятга эга. Ҳамшаҳарларимиздан гидротехник инженер Юрий Анфимов Кубадаги энг йирик сув омборларидан бири бўлган Саса дарёсидаги Чаша сув омбори қурилиши лойиҳасини ишлаб чиқишда кубаликлар билан бирга бўлди. Бу сув омбори ишга туширилгач, жуда кўп ерлар экинзорга айлантирилди. Ўзбекистоннинг бошқа бир вакили «Узгипрозем» ташкилотидан борган гидротехник инженер Владимир Елшин суғориш тармоқларини реконструкция қилишда кубаликларга ёрдам бераётир.

— Мен ерларни мелиорациялаш масалалари билан шуғулланаётирман,— деб суҳбатини давом эттиради Абдусаттор Набиев,— бу масала Куба учун катта аҳамиятга эга. Мелиорация тадбирларини амалга ошириш натижасида суғориладиган майдонларнинг ҳосилдорлиги анча ошмоқда.

Ўзбекистон вакиллари кубалик дўстларнинг барча тадбирларида актив қатнашмоқдалар, социалистик мусобақани ташкил этишда, шакар қамиш ҳосилини йиғиб-териб олиш ишларида қатнашиб, сафрани ўтказишда ёрдам бермоқдалар.

Тараққиёт ва социал ўзгаришлар йўлидаги меҳнат кишиларни бир-бирига жуда тез яқинлаштирмоқда. Менинг дўстларим орасида, дейди ўртоқ Набиев, мелиорация тадқиқотлари станциясининг директори Аркадий Лонс, инженер-агроном Мей Солис, техник Иполите Нинюс ва бошқалар бор. Биз бир-биримизникига меҳмонга бориб турамиз, биргалашиб сайр қиламиз.

Абдусаттор Набиевнинг ҳикоясидан Куба пойтахти ва унинг диққатга сазовор жойлари ҳақида қизиқарли маълумотларни билиб олиш мумкин.

Н. АРТЕМЬЕВ.

Дунё овози
чет эл хабарлари

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ, 15 июнь. (ТАСС). Ливанда вазият мураккаб ва кескинлигича қолмоқда. Ливия Бош министри А. Желлуд ёрдамида ўт очишни тўхтатиш тўғрисида, бундан илгари тузилган битимга ҳали ҳам риоя қилинмаяпти. Байрут аэропорти районида артиллерия ва миномётлардан отишмалар бошланди. Байрутнинг ўзида ўнг партияларнинг ҳарбий отрядлари билан миллий-ватанпарвар кучлар ўртасида тўқнашувлар тобора шиддатли тус олмоқда. Ўнг христиан унсурлар назорат қилиб турган кварталлардан миллий-ватанпарвар кучларнинг позицияси тинмай ўққа тутилмоқда.

Бу ерда маълум бўлишича, АҚШ давлат секретари Г. Киссинжер кеча Исроилнинг АҚШдаги элчиси билан учрашган. Шундан кейин элчи Ливандаги воқеаларга Тель-Авив билан Вашингтоннинг қараши асосан «бир-бирига монанд» эканлигини айтган. Маҳаллий кузатувчилар шу муносабат билан арабларнинг арабларга қарши қуролли қўзғолони Исроилга қарши умум араб кураши фронтини анча бўшаштириб юборишини уқтириб ўтмоқдалар.

ҚОҲИРА, 15 июнь. (ТАСС). «Роз ал-Юсуф» ҳафталик журнали Американинг Ливандаги қонли воқеаларни тайёрлаш ва амалга оширишда ролини фош қилди. Журналнинг фикрича, бу қонли воқеалар Яқин Шарқда 1973 йилги октябрь урушидан кейин «тинчлик йўлидаги уринишлар» деб аталган найрангларнинг натижаларидан биридир.

Яқин Шарқдаги можарони қисман бартараф этишга эришиш мақсадида Вашингтоннинг қилган ҳаракатлари Ливанда Фаластин қаршилик ҳаракатига зарба беришнинг муқаддимаси эди. Синайда қўшинларни бир-биридан йироқлаштириш тўғрисида яқинда Миср билан Исроил ўртасида тузилган битимга баъзи араб раҳбарлари қандай баҳо беришидан қатъий назар ҳозирги вақтда АҚШнинг ўзи бу битимга энди Ливан территориясида куч ишлатишга зарур тайёргарлик дебгина қараганлигига шубҳаланмаса ҳам бўлади. Ливанда бўлаётган қонли воқеалар АҚШнинг Фаластин проблемасини Фаластин қаршилик ҳаракатини тугатиш йўли билан, арабларнинг бирлигига путур етказиш йўли билан «ҳал этиш»га яна уриниб кўришдан бошқа нарса эмас.

ИСРОИЛНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШАЯПТИ

ВАШИНГТОН, 15 июнь. (ТАСС). Америка конгрессининг сенати чет давлатларга ҳарбий ёрдам бериш тўғрисидаги қонун лойиҳасини маъқуллади. Бу ёрдамнинг кўп қисми Исроил ҳарбий машинасини мустаҳкамлашга ажратилади. Қонун лойиҳасига кўра ажратилуви лозим бўлган 6,7 миллиард доллар пулнинг 4 миллиарди Тель-Авивнинг ҳарбий иқтисодий талабларини қондиришга берилади.

Обзорчиларнинг фикрига кўра, сенат Қўшма Штатлардаги сионистик даллолларнинг кучли тазйиқи остида шундай саховат қўлини чўзган. Бу тазйиқ Исроилга бериладиган пулни камайтирмоқчи бўлган қонун чиқарувчиларнинг ҳамма уринишларини барбод қилди.

Қонун лойиҳаси 27 ой муддатга — 1976 ва 1977 молия йилларига ҳамда АҚШда молия йили бошланиш куни ўзгартирилиши муносабати билан яна уч ойга мўлжалланган. Энди конгресснинг келиштирувчи комиссияси қонун лойиҳасини кўриб чиқиши лозим. Комиссия илгари вакиллар палатаси қабул қилган вариантга нисбатан унинг моддаларидаги тафовутларни йўқотмоғи керак.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ЖЕНЕВА. Швейцариянинг Монтре шаҳрида духовой асбоб чалувчи созандаларнинг биринчи халқаро конгресси очилди. Конгрессда СССР, АҚШ, Франция, Чехословакия, Англия, Швейцария ва бошқа мамлакатларнинг вакиллари қатнашмоқдалар.

ФИЛАДЕЛЬФИЯ. «Космик тадқиқотлар комитети»нинг (КОСПАР) бу ерда очилган XIX сессияси космосни ўрганиш проблемалари ва халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш вазифаларига бағишланди.

Сессияда кўпгина мамлакатларнинг олимлари қатнашмоқдалар. Совет делегациясининг составида космонавт учувчилардан П. И. Климук билан В. И. Севастьянов иштирок этадилар.

ДАККА. Бангладешнинг кўпгина районларини босган сув тошқинидан 5 миллионга яқин киши зарар кўрди.

(ТАСС).

БИРЛАШГАН ИНФОРМАЦИЯ ОРГАНИ ТУЗИЛДИ

ХАНОЙ, 15 июнь. (ТАСС). Бирлашган Вьетнам шароитларида информация ишларини кучайтириш мақсадларида Вьетнам меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети илгари мамлакатнинг жанубида ва шимолидаги мавжуд Вьетнам информация агентлиги билан озодлик матбуот агентлигини битта информация органи қилиб бирлаштиришга қарор қилди.

Шу хусусдаги расмий ахборотда айтиладики, бирлашган ва социалистик Вьетнам миллат мажлисининг биринчи сессиясидан бошлаб партия, ҳукумат фаолияти ва халқ ҳаёти тўғрисидаги бутун маълумот битта манба— Вьетнам Информация Агентлиги (ВИА)дан чиқадиган бўлади.

Яқин-яқинларгача Байрутни «Кичик Нью-Йорк» ёки «кичик Париж» деб аташарди. Сершовқин, кўпминг кишилик аҳолига эга бўлган бу ҳашаматли шаҳар озми-кўпми исми жисмига монанд эди. Бугун эса Ливан пойтахти ва унга туташ шаҳарларда артиллерия отишмаси тинмаяпти, уйлар вайрон этилмоқда ва ёнмоқда.

Камера Пресс— ТАСС фотоси.

МАДАНИЙ ҲАЁТ

ЮБИЛЕЙ ОЛДИДАН

Бу йил Глиэр номидаги Тошкент музика мактаб-интернати ўзининг 50 йиллигини нишонлайди. Шонли санага ёш музикачилар қандай тайёргарлик кўраётганликлари ҳақида мактаб илмий бўлим мудири Бўрибой Мирзаахмедов қуйидагиларни ҳикоя қилади:

— Мактаб-интернатда ҳозир 700 ўқувчи таълим олмоқда. Партия ва ҳукумат музикага иҳлос қўйган ўқувчилар учун катта ғамхўрлик кўрсатмоқдалар. Уларнинг ҳар томонлама баркамол бўлиб етишишлари учун ҳамма нарса муҳайё. Синф хоналарида эндигина мусиқа машқини олаётган ўғил-қизлардан тортиб, эрта-индин қўлларига етуклик аттестати оладиган ёшларгача — ҳамма ўзларининг санъатга бўлган муҳаббатлари билан бу ғамхўрликка муносиб жавоб бермоқдалар. Билим даргоҳимизда ўқувчиларга музика кўникмасидан ташқари математика, физика, адабиёт, химия каби фанлар бўйича ҳам ўрта умумий таълим берилади. Мактабимиз талабалари деярли барча музика ихтисослари бўйича малака олишади. Фортепьяно ва скрипка, виолончель ва контрабас каби музика асбоблари ўғил-қизлар қўлида ажойиб куйлар таратади. Машғулот пайтлари синф хоналарида ўзбек халқ чолғу асбобларининг оҳанграбо наволарини эшитиш мумкин. Чанг, ғижжак, рубоб, дутор сингари қадимий музика асбоблари бугунги кун музика шинавандаларининг ҳам диққатини тортмоқда.

Мактаб-интернат ҳаётида жуда кўп қизиқарли воқеалар бўлиб туради. Айниқса, талабаларимиз мактабнинг собиқ ўқувчилари билан учрашувларни орзиқиб кутишади. Дастлабки музика билимини шу ерда орттирган кишилардан — Навоий номли театрнинг дирижёри, Ўзбекистон ССР халқ артисти Дилбар Абдураҳмонова, дирижёр Ҳамид Шамсуддинов, консерватория ўқитувчиси Собир Зокиров, Бутуниттифоқ ёш музикачилар конкурсининг лауреати Шуҳрат Йўлдошев ва бошқалар ўқувчиларимиз ҳузурига тез-тез келиб туришади. Улар мактаб ҳақидаги хотиралари ва ўзларининг бугунги ижоди ҳақида қизиқарли ҳикоя қилиб беришади. Собиқ ўқувчилардан Муҳаммаджон Турдиев ва Мансур Жабборов ҳозир Москва Давлат консерваториясида таниқли педагоглар тарбиясида музика билимларини поёнига етказишмоқда. Мактабнинг олтин юбилейи катта концертлар цикли билан нишонланади. Ўқувчилар ҳозир ўз байрамларини муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик кўришяпти.

МОҲИР МЎЙҚАЛАМ УСТАСИ

Ўзбекистон Рассомлар союзининг кўргазмалар залида очилган республика халқ рассоми Қутлуғ Башаровнинг ижодий виставкаси катта муваффақият қозонди. Унинг ижодий ишлари экспозицияси билан танишган томошабинлар рассом инсон сиймосида катта руҳий оламни кўра олиши, унинг қувонч ва ташвишларини баҳам кўришига ҳақли равишда тан бермоқдалар.

Биз кўплаб республика миқёсидаги виставкаларда Қутлуғ Башаров мўйқаламига мансуб суратларни кўрганмиз. Унинг асарлари москваликлар, ленинградликлар ва киевликларнинг эътиборига сазовор бўлган. Рассомнинг гравюра, литография, акварелда чизган суратлари чет элларда ҳам томошабинларга манзур бўлган.

Рассомнинг диққатга лойиқ барча асарларини санаб чиқиш албатта қийин. Чунки унинг ҳар бир сурати ҳақида соатлаб гапириш мумкин. Биз фақат унинг графикаси хусусида тўхталамиз.

Санъаткор ижодининг диққат марказида қаҳрамон инсон туради. Олтмишинчи йилларнинг бошида ишланган дастлабки расмлардан бошлаб у ўз қаҳрамонининг ички оламини чуқур ҳис этишга, уни жозибадор чизиқлар билан акс эттиришга интилди. Инсон психологиясини кашф этиш қачонки инсоний ҳис-туйғулар ўзининг энг юқори чўққисига етгандагина рўй беради. Мана шунинг учун ҳам рассом қаламига мансуб «Брест қалъасининг қаҳрамонлари» триптихидаги солдат сиймоси бир кўришдаёқ кўзни тортади. Бошн дока билан чирмаб ташланган, очликдан қуриб суяги қотган солдат озғин қўллари билан пичоқни зўрға тутиб, деворга ўзининг сўнгги сўзларини битмоқда: «Мен ўламан, лекин таслим бўлмайман...»

«20-йиллар комсомоли» сериясидаги суратлардан гражданлар урушининг фидойилари ҳам, инқилоб ғояларининг тантанаси йўлида ўлимларга тик боққан ёш қаҳрамонлар ҳам кўз олдимизда худди тириклардек гавдаланади.

Қ. Башаров учун меҳнат ва қаҳрамонлик бир хил, тенг тушунчалардир. Шунинг учун ҳам унинг «Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг меҳнатчилари» туркуми соҳибкор, сут соғувчи, механизатор, чўпон ва пиллачиларнинг ёрқин портретларининг шунчаки галереяси бўлиб қолмасдан айни бир пайтда меҳнатга, инсон қаҳрамонлигига айтилган мадҳ ҳамдир.

Рассом қаҳрамонларининг руҳий дунёси ўзининг асл гўзаллиги билан ажралиб туради. Владимир Ильич Ленин ва унинг ҳузурига келган ўзбек деҳқонлари, Абу Райҳон Беруний ва чақалоғини эмизаётган Она, коммунистик меҳнат бригадасининг комсомоллари — ҳар бир образ ўзига хос хусусиятларига эга бўлган гўзаллик намуналаридир. Истеъдодли рассомнинг барча асарларида ҳаёт ўзининг барча мураккаблиги, бутун бойлиги ва ранг-баранглиги билан кишини келажакка умид ва ишонч билан қарашга чақириб туради.

ЯНГИ МУЗИКА ОҲАНГЛАРИ

Ўзбекистоннинг профессионал музика маданияти ижодий камолот босқичига қадам қўйди. Бунинг ёрқин белгиларидан бири оҳанглар оламининг ҳозирги замоннинг ҳаяжонли проблемаларига ҳамоҳанглиги, замон ҳақида замонавий музика тили билан сўз айтишга интилиши, шу билан бир қаторда ўзбек миллий бадиий анъаналар билан муносабатни кучайтириш билан боғлиқдир. Шу нуқтаи назар билан қараганда Ўзбекистон ССР Давлат симфоник оркестрининг концертларида янграган республикамиз композиторларининг янги асарлари эътиборга лойиқдир.

Симфоник жанр шинавандалари турли авлодларга мансуб бастакорларнинг янги асарлари билан танишдилар. Улар орасида Мирсодиқ Тожиевнинг «Тўртинчи симфонияси», Ф. Яновь-Яновскийнинг пьесалари, С. Анваровнинг «Увертюраси», Х. Раҳимовнинг концерт-фантазияси «Баҳор» зали гумбазларини жаранглатиб турди.

Республикада хизмат кўрсатган артист Зоҳид Ҳақназаров раҳбарлигидаги Ўзбекистон ССР Давлат симфоник оркестри ижро этган асарлар тингловчилар томонидан ғоят илиқ қабул қилинди. Муҳокамада қатнашганлар автор тилининг ўзига хослиги, тафаккур тиниқлиги, бастакорларнинг музикада миллий колоритни сақлашдаги билимдонлигини қайд этдилар.

«Баҳор» концерт залида янграган куйлар республикамиз композиторларининг муваффақиятлари, уларнинг ижодий изланиш йўлидаги истиқболининг ёрқин кўриги бўлди.

КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ

Москвада Бутуниттифоқ китоб санъати конкурси ниҳоясига етди. Бошқа республикалар қатори Ўзбекистон ҳам ўз вакилларини конкурсга юборган эди. Ғафур Ғулом номли, «Ўзбекистон», «Фан», «Ёш гвардия» ва бошқа нашриётлар томонидан нашр этилган 50 га яқин китоб кўрик-конкурс экспозицияларидан ўрин олди.

Дипломлар билан тақдирланган китоблар орасида Ўзбекистонда ишланган учта нашр бор. Биринчи даражали диплом билан рассом Иван Кириакиди томонидан безатилган Фирдавсийнинг «Шоҳнома» китоби тақдирланди. И. Кириакиди бу китобни безашда уч йил ижодий изланди. 80 дан ортиқ иллюстрация, чиройли муқова, зар варақлар рассомнинг зўр бадиий маҳоратидан дарак беради.

«Фан» нашриёти чиқарган «Живопись Афрасиаба» ва Ғафур Ғулом номли нашриёт чиқарган «Сказки и легенды Индонезии» китоблари учинчи даражали дипломлар билан мукофотланди.

А. ВАЛИЕВ,
А. БАБАНОВ.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

ВАРАҚА № 160

- НАЗОРАТЧИЛАР ҒАЛЛАЗОРЛАРДА
- ГРУППАЛАР ҲИСОБ БЕРДИ
- САМАРАЛИ РЕЙДЛАР
- ҚИЛМИШЛАРИГА ЯРАША

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ВАГОНЛАР БЕКОР ТУРМАСИН

Область халқ контроли комитети вагонларга юк ортиш ва юк тушириш жараёнлари қандай бажарилаётганлигини текшириб чиқди. Кўпгина корхоналар вагонларда келаётган юкларни ўз вақтида тушириб олиб, юк оборотини тезлаштиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Лекин Чилонзордаги бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинати бу соҳада илғорлардан ортда қолаяпти. Ўтган йили корхона раҳбарларининг беғамлиги билан кўплаб юкли вагонлар станцияларда неча кунлаб қолиб кетди. Бунинг эвазига комбинат темирйўл бўлинмасига 70,6 минг сўмлик жарима тўлади.

Чамаси бу жарималар корхона раҳбарлари ҳамёнидан чиқмаганга ўхшайди. Чунки улар бу йил ҳам юк ортиш ва юк тушириш ишларини жадаллаштиришга ҳамон эътиборсизлик билан қараб келмоқдалар. Биринчи квартал давомида станцияда юк ортиш— юк тушириш ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги учун 28 минг 883 вагон-соат беҳуда йўқолди. Натижада комбинат яна 14,1 минг сўмлик жарима тўлашга мажбур бўлди.

Чиллаки чиллакини кўриб чумак уради, деганларидек вагонларни беҳуда ушлаб туришда Тошкент гўшт комбинати ҳам бошқа «рекордчи» корхоналардан қолишмаяпти. Комбинат директорининг ўринбосари Илҳомов юк қабул қилиб олиш ва жўнатиш учун жавобгар қилиб қўйилган эди. Лекин у ўз вазифасига совуққонлик билан қараб, станциядаги аҳвол билан дурустроқ шуғулланмади. Натижада ўтган йили вагонлар 48 минг 974 соат маҳтал бўлиб қолди. Бунинг натижасида темирйўл бўлинмаси комбинатдан 81,1 минг сўм жарима ундириб олди.

Комбинатга кириб келадиган темирйўлнинг техник ҳолати мутлақо талабга жавоб бермайди. Бу масала ўтган йили ҳам бир неча бор муҳокама қилинди. Ноябрь ойида мутахассислар вагонларнинг туриб қолишига барҳам берувчи конкрет таклифларни ўртага қўйдилар. Лекин дўстлар маслаҳати корхона раҳбарларининг эътиборсизлиги натижасида амалга ошмади.

Оҳангарон цемент комбинати, Олмалиқ химия заводи каби йирик корхоналар ҳам вагонлар оборотини сусайтириб юбормоқдалар.

Область халқ контроли комитети бу масалани муҳокама қилиб, вагонларни муттасил беҳуда ушлаб давлатга катта зарар келтираётган Тошкент гўшт комбинати директорининг ўринбосари Илҳомов, Оҳангарон цемент комбинати директорининг ўринбосари Ширинскийга виговор эълон қилди. Келтирилган зарарнинг бир қисми жавобгар шахслардан ундириб олинадиган бўлди.

СУВНИ ТЕЖАНГ

Суғориладиган ерларни сув билан таъминлашни яхшилаш юзасидан область хўжаликлари кейинги йилларда катта ҳажмдаги ишларни амалга оширдилар. Қурилиш ташкилотлари каналларнинг 65 километр қирғоғини бетонлаб, янгидан 223 та насос қурилмаси ва 440 та станцияни ремонтдан чиқардилар. 25 та артезиан қудуғи бурғиланди, 84 та қудуқ эса ремонт қилинди. Жойларда 88 та гидропостлар ўрнатилди. Чорвоқ, Тошкент денгизлари, Оҳангарон сув омборида оби-ҳаёт тўплаш йил сайин кўпаймоқда.

Айни пайтда бир қатор ташкилотлар ҳали ҳам суғориш шохобчаларини тартибга келтириш, сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш имконини берувчи тадбирларни амалга оширишга эътиборсизлик билан қарамоқдалар. «Ташкентводстрой», «Ташоблмелиоводстрой» трестлари «Бўстонлиқ», «Хандам», «Шўроб» каналларини бетонлаштириш бўйича белгиланган топшириқларни ўз вақтида бажармаяптилар. «Бўстонлиқ» канали бўйича 9 километрлик жой бетонлаштирилиши керак эди. Лекин қурувчиларнинг беғамлиги билан 5,5 километр жой бетонланди холос. «Шўроб», «Далварзин» каналларини тўла бетонлаш ишлари ҳам ўлда-жўлда қолиб кетди.

Бажарилган ишлар сифати ҳам мутлақо талабга жавоб бермайди. «Ташмелиоводстрой» трестининг 4-кўчма механизациялашган колоннаси «Бўстонлиқ» каналини бетонлаштириш ишларини сифатсиз бажарганлиги учун бетонлар кўчиб, ўпқонлар пайдо бўлди. Шундай кўнгилсиз ҳол «Хандам» каналида ҳам рўй берди. Колонна раҳбарлари кейинги пайтда бажарилмаган ишларни ҳам бажарилди деб рапорт ёзишга одатланиб қолишган. Текшириш пайтида 30 кубометрга яқин бетон қоришмаси қўли эгри кишилар томонидан гумдон қилинганлиги маълум бўлди.

Область халқ контроли комитети топширилган ишни қониқарсиз бажараётган «Ташкентводстрой» тресті бошқарувчиси Дулин, 4-механизациялашган кўчма колонна бошлиғи Шамрай, бирлашган сув хўжалиги қурилиши дирекцияси директори Коваленкога виговор эълон қилди. Суғориладиган ерларни сув билан таъминлашни янада яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

ПЛАН—ҚОНУН

Илғор коллективлар ўнинчи беш йилликда янада самарали ва сифатли ишлаш учун ўзаро социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирмоқдалар. Лекин Чирчиқ нон заводи негадир бундай хайрли юришдан четда қолаяпти. Корхонада кўпгина кўрсаткичлар бўйича ўсиш ўрнига пасайиш ҳоллари рўй бераяпти. Шу йилнинг биринчи кварталида товар маҳсулоти таннархи 21 минг сўмга қимматлашиб кетди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан маҳсулот реализация қилиш 2,8 процент камайди.

Олмалиқ тикувчилик, Оққўрғон тўқимачилик-галантерея фабрикаларида эса меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича белгиланган план ой сайин бажарилмай келаяпти. Олмалиқ тикувчилик фабрикаси дастлабки уч ойда 17 минг сўмлик маҳсулотни кам ишлаб чиқарди. Меҳнат унумдорлигини ошириш плани эса 95 процентда қолиб кетди. Биринчи кварталда бу ерда болалар учун тайёрланаётган кийим-бошларнинг 30 хил янги модели ишлаб чиқилди. Лекин ташкилий ишлар қониқарсиз бўлганлиги учун янги моделдаги кийим-бошларни тикиб чиқариш тўла йўлга қўйилмади.

Оққўрғон тўқимачилик-галантерея фабрикасида ҳам давлат планларини бажариш, меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан белгиланган топшириқлар ўлда-жўлда қолиб кетаяпти. Қунимсизликнинг кучайиб бораётганлиги ишлаб чиқаришга салбий таъсир ўтказяпти.

Область халқ контроли комитети давлат планларини бажармаётган ва меҳнат унумдорлигини оширишга эътиборсизлик билан қараётган корхона раҳбарларини жиддий огоҳлантирди. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида барча кўрсаткичлар бўйича белгиланган топшириқларнинг тўла бажарилишини таъминловчи тадбирлар белгиланди.

«Қизил тонг» тикувчилик бирлашмаси чеварлари қўлидан чиқаётган маҳсулотларнинг қарийб барчаси давлат Сифат белгисини олган. Сифат учун курашда халқ назоратчилари барчага намуна бўлмоқдалар. Улар ҳар бир жараённинг пухта бажарилишини доимо кузатиб турибдилар. Суратда: назоратчи Доно Шамсиева (чапдан), смена мастери Хабиба Солиҳова ва мотористка Умриниса Зокирова бичилган пальтолик материални кўздан кечирмоқдалар.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ҒАЛЛАЗОР— ЗАРБДОР ФРОНТ

БЎСТОНЛИҚ тоғ ён бағрларидаги ғаллазорларда қизғин дамлар бошланди. Комбайнлар далага чиқди. Ҳамма бир жон-бир тан бўлиб, етилган олтин бошоқларни ўриб-йиғиб олишга киришди.

Ғалла ўрими бошланиши арафасида мухбиримиз район халқ контроли комитетининг раиси Н. Ғуломовга бир неча савол билан мурожаат қилди.

— Мавсумни тез ва соз ўтказиш, албатта, пухта тайёргарликка боғлиқ. Аввало, шу ҳақда сўзлаб берсангиз.

— Ғалла ўримига тайёргарликни бир неча ой бурун бошлаб юборган эдик. Группа ва пост аъзолари техника ремонти бўйича рейд ва текширишлар ўтказиб туришди. Апрель ойининг охирида район бўйича оммавий рейд ўтказилди. Шунда мавжуд 33 комбайннинг фақатгина 13 таси тўла ремонтдан чиқарилгани ва бир қатор механизмларнинг каровсиз ётгани бизни ташвишга солди. Назоратчилар техника ремонти ишларини миридан-сиригача текшириб, камчиликларни тугатиш йўлларини кўрсатдилар. Текшириш якунлари умумий йиғилишларда муҳокама қилинди, қарор ижроси устидан қатъий назорат ўрнатилди.

Май ойининг иккинчи ярмида иккинчи бор оммавий рейд ўтказилди ва барча комбайнлар машина-механизмларнинг 87 проценти ремонтдан чиқарилганлиги аниқланди. Масалан, Фрунзе номли колхозда тўрт комбайннинг учтаси мавсумга тайёрланган бўлса, «Қизил ту» колхозида эса техниканинг 75 проценти, «Бўстонлиқ» совхозида атиги 66 проценти ремонтдан чиқарилганлиги маълум бўлди. Шунингдек «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», Калинин номли, «Қизил ту», «Ленинград» колхозларида, «Бўстонлиқ» совхозида омбор, тош-тарози, донни қабул қилиш пунктлари тўла тайёрланмаган эди. Шунда айбдор кишиларга жазо ва чоралар кўрилди. Лекин мақсад жазолашгина эмас, балки камчиликларни аниқлаш ва уни тугатиш эди. Камчиликларни тузатиш йўллари кўрсатилди.

Бутун коллективларни сафарбар этиш, назоратчиларнинг жанговарлик ролини ошириш туфайли 1 июнгача барча техника ремонтдан чиқарилди. Тош-тарози, омборлар шай қилинди. Техника учун етарли даражада эҳтиёт қисмлар келтирилди, кўчма устахоналар керакли асбоб-ускуналар билан тўла таъминланди.

— Район ғаллакорлари социалистик мажбуриятларини бажариш йўлида қандай тадбирларни амалга оширишди?

— Районимиз меҳнаткашлари бу йил 6738 гектар ерга бошоқли экин экишган. Об-ҳавонинг қулай келиши, деҳқон меҳнатининг самараси туфайли далаларга қут-барака кирди. Эндиги вазифа олтин бошоқларнинг бир грамминин ҳам нобуд қилмай, йиғиб-териб олишдир.

Мавсум бошида гектаридан ўн центнердан ҳосил йиғиб олиш белгиланган эди. Ғаллакорларимиз бор имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, ўн икки центнердан хирмон кўтаришга бел боғладилар Олинган мажбуриятнинг бажарилишини таъминлаш мақсадида қўшимча тадбирлар кўрилди. Ғалла ўримини тез ва соз ўтказиш мақсадида ўн бир кишидан иборат штаб тузилган. Мавсум олдидан комбайнчилар семинар-кенгаши ўтказилди. Шу билан бирга комбайнчилар ва ўрим-йиғимда қатнашувчи кишиларга ҳақ тўлаш шартлари ишлаб чиқилди. Халқ назоратчилари бу тадбирларни амалга оширишда актив иштирок этдилар ва бу шартларнинг бажрилишини мавсум давомида қатъий назорат остига оладилар.

Ўрим-йиғим олдидан қўшимча 22 та пост тузилди. Ҳозир ҳар бир группа ва пост иш плани, графикка эга.

Долзарб мавсум даврида, айниқса 14-«Хўжакент» совхозининг Исмоил Йўлдошев раҳбарлик қилаётган халқ контроли группаси олиб бораётган ишлар ибратлидир Улар доннинг тоза бўлишини. комбайнчиларнинг икки сменада ишлашини таъминламоқдалар. Бош группа ҳузурида 7 та цех группаси бўлиб, уларда 110 халқ назоратчиси бор. Ҳар бир киши ўз вазифасига эга. Айниқса Э Мирзааҳмедов, С Исмоилова, Қ. Усенбоев каби назоратчилар бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Шунингдек «Ленинград» колхозининг Р Қалимбетов раҳбарлик қилаётган халқ контроли группаси, Жданов номли колхознинг Ж. Жубаев бошчилик қилган халқ контроли группаси аъзолари ҳам ўрим-йиғимни сифатли ва тез ўтказишда катта ёрдам кўрсатмоқдалар.

Халқ назоратчилари илғор тажрибаларни оммалаштириш учун курашмоқдалар. Шу туфайли меҳнат унумдорлиги ўсмоқда. Халқ назоратчилари армияси олинган юксак мажбуриятни адо этишда ўзларининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда.

Бинокорларимиз олиб бораётган иш кўлами йил сайин кенгайиб бормоқда. 1974 йилда 29 объектни ишга туширган эдик. Ўтган йили эса 32 та объект қуриб битказилди. Шундан 29,6 минг квадрат метри турар жойлардир.

Бу йил ҳам биз катта ҳажмдаги ишларни бажармоқдамиз. Дастлабки тўрт ойда 14 та объект қурилди. 13,4 минг квадрат метр турар-жой ҳамшаҳарларимизга совға қилинди. 1975 йил ва шу йилнинг дастлабки тўрт ойи мусобақасида ғолиб чиқиб, Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритдик.

Қурилиш майдонларида меҳнатни намунали ташкил этишда, бинокорлик материалларидан тежаб-тергаб фойдаланишда, техникани тўла ишга солишда трест назоратчилари катта роль ўйнамоқдалар. Қурилиш бошқармаларида ҳозир бешта группа ва бешта пост фаолият кўрсатмоқда. Кейинги пайтда улар турли соҳалар бўйича 189 текширув ўтказдилар.

Нуқсонларнинг келиб чиқишига сабаб бўлган кишиларга нисбатан назоратчилар муросасиз бўлишяпти.

ТАНҚИД ЎТИ БИЛАН

Маош фондини талон-тарож қилинганлиги ва объектларда иш ёмон ташкил этилганлиги учун 1-қурилиш бошқармаси бош инженери Ялов группа таклифи билан ишдан олинди. 12-қурилиш бошқармаси ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи Курохтин эса кўп йиллар штат интизомига риоя қилмай келди. Бунинг натижасида қурилиш таннархи ошиб кетди. Назоратчилар бошқармада ишни чуқур анализ қилиб, Курохтинни ўз вазифасидан четлаштиришни таклиф қилдилар. Бу таклиф ҳам амалга оширилди.

Назоратчилар текширувидан сўнг кўпгина участкаларда ишлар юришиб кетди. Илгарилари ёз пайтида 12-пардозлаш бошқармасида 30 процентгача қурувчи сабабсиз ишга келмай қўярди. Назоратчилар меҳнат интизомини бузаётган кишилар билан биттама-битта суҳбат ўтказдилар. Уларнинг талаб ва истакларини ўргандилар. Сўнг бошқармада меҳнатни ташкил этишнинг прогрессив формалари жорий этилди. Пировардида прогуллар 50 процентга қисқарди.

Бу йил трест бўйича меҳнат унумдорлигини 11 процентга ошириш белгиланган. Йил давомида 56 минг квадрат метр турар-жой бинолари ишга туширилиши керак. Бу олдинги йилларга нисбатан икки марта кўпдир. Ҳозир халқ назоратчиларининг диққат-эътибори зиммага олинган вазифаларнинг тўла бажарилишини таъминлашга қаратилган. Назоратчиларимиз танқид ўти билан камчиликларни бартараф этмоқдалар.

Н. МУРЕНЧЕНКО,
153-қурилиш тресті халқ контроли группасининг раиси.

ТОМА-ТОМА КЎЛ БЎЛУР

«Ҳар бир сўмни, ҳар бир меҳнат соатини, маҳсулотнинг ҳар бир тоннасини аниқ ҳисоблаш ва ундан самарали фойдаланиш, хўжасизлик ва тартибсизликни мутлақо тугатиш — бизнинг партиявий бурчимиздир», деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев партиямиз XXV съездида. Дарҳақиқат, халқимизда тома-тома кўл бўлур деган нақл бор. Биз тежамкор бўлсак, ҳар бир сўмни ўз ўрнида ишлатсак иқтисодий қудратимиз яна ҳам ошаверади.

Колхозимиз халқ назоратчилари асосий эътиборни иқтисодий тежамкорлик режимини кучайтиришга, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашга қаратганлар. Кейинги пайтда биз қишлоқ хўжалик ходимларига иш ҳақи қандай тўланаётганлигини текшириб чиқдик. Текширув давомида айрим участкаларда бажарилмаган ишларга ҳам ҳақ тўланганлиги маълум бўлди. Ортиқча тўланган 2256 сўм иш ҳақи айбдор кишилардан ундириб олинди.

Суғориладиган ерлардан самарали фойдаланиш юзасидан ҳам рейд ўтказдик. Барча томорқаларни қайта ўлчаб чиқдик. Натижада колхоз ерига яна салкам икки гектар янги ер қўшиш имкони туғилди.

Колхоз халқ контроли группасига илғор пахтакор, чорвадор ва соҳибкорлардан 55 киши бирлашган. Улар ўтказилаётган рейдларда актив иштирок этиб, ички резервларни қидириб топишда ва ишга солишда колхозчиларга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Ҳар бир рейд якуни қишлоқ меҳнаткашларига маълум қилиб борилади. «Халқ контроли амалда» варақаси мунтазам чиқиб турибди.

Бу йил биз гектар бошига 40 центнердан пахта олиш, бошқа хил деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ҳам кўпайтириш мажбуриятини олганмиз. Назоратчилар ҳозир мана шу мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлигини кузатиб бормоқдалар.

Ж. ХОЛТОЕВ,
Янгийўл районидаги Калинин номли колхоз халқ контроли группасининг раиси.

Абдурашид Усмонов Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозининг илғор механизаторларидан. У меҳнат қилаётган 7-бригада аъзолари гектар бошига 210 центнердан каноп пояси олиш учун курашмоқдалар. Абдурашид ишдан бўш соатларида халқ контроли пости назоратчилари билан парвариш сифатини кўздан кечиради, колхоз бўйича ўтказилаётган рейдларда актив қатнашади. Жамоатчи механизаторнинг таклифлари билан мавжуд резервлар ишга солинмоқда. Суратда: Абдурашид Усмонов.

А. Абалян фотоси.

ДОВДИРАБ САРСОН

(ХИЗМАТ ВАЗИФАСИДАН БЎШАТИЛГАН БИР АМАЛДОРНИНГ СЎНГГИ ПУШАЙМОНИ)

Адашдим ўз йўлимдан, энди менга меҳрибон қайда,
Енимдан кетди бир-бир, яхши дўстлардан нишон қайда,
Юрарман довдираб сарсон, тополмай ошиён қайда,
Қўлимдан тутгучим йўқ, жонкуяр бир жонажон қайда,
Кетибдир бахту-омад энди ул дориламон қайда.
Енимда бор эди ишчан, ҳалол дўстлар садоқатли,
Ҳамиша барқарор, ҳар иш қилишда соф диёнатли,
На иш қилсам шулар бирлан қилар эрдим адолатли,
Планлар юздан ортиқ эрди ҳар йил, йўқ хиёнатли,
Келарди ҳар тарафдин турли-турли армуғон қайда,
Ҳавойи нафс йўлига кирдиму расвойи жаҳон бўлдим,
Маишатга берилдим-у ичиб ҳар кун пиён бўлдим.
Насиҳат қилса кўп дўстлар уларга мен чаён бўлдим,
Очилди сирларим қолмай тамом халққа аён бўлдим,
Қочиб энди ёнимдан энг яқин ширин забон қайда.
Баланд парвоз бўлиб, ҳеч кимни менсимай
ўзим дебман,
Ҳамма ишларни қойил қилгувчи ўткир сўзим дебман,
Қўлим чўзсам етар ҳатто ер, осмон, юлдузим дебман,
Билимдонларни ҳайдаб, кўрмасин асло кўзим дебман,
Такаббурлик етибдур, бошима бир соябон қайда.

Турсунбой АЗИМИЙ.

ТАШАББУСКОР БЎЛАЙЛИК

Шаҳримиз саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг халқ контроли группалари ҳамда постларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари зўр уюшқоқлик билан ўтди. Йиғилишларда сўзга чиққан назоратчилар халқ контроли группалари ва постларининг ҳисобот даврида бажарган ишларини ҳар томонлама анализ қилдилар, йўл қўйилгн нуқсонларни очиб ташладилар, асосий эътиборни бундан буён бажарилиши лозим бўлган вазифаларга қаратдилар.

Бўлиб ўтган йиғилишларда янгидан 3876 халқ назоратчиси группа ва пост аъзолигига сайланди. Уларнинг 66.5 проценти ишчи. 53.5 проценти хизматчидир. Янгидан сайланган назоратчиларнинг 31.1 проценти КПСС аъзосидир. Халқ назоратчиларининг сон ва сифат состави бу галги ҳисобот-сайлов йиғилишларида яна ҳам яхшиланди.

Шаҳар халқ контроли комитети янги сайланган халқ назоратчиларининг меҳнат активлиги ва ташаббускорлигини ошириш, КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларининг бажарилиши устидан назоратни кучайтириш мақсадида бир қатор тадбирларни ишлаб чиқмоқда. Энг аввало биз халқ контроли группалари ва постлари раҳбарлари иш форма ва методларини такомиллаштиришга, уларни ўқитиб, малакаларини оширишга эътиборни қаратмоқдамиз. Шу мақсадда махсус план ишлаб чиққанмиз. План бўйича дастлабки семинар бўлиб ўтди.

Халқ контроли группаларига амалий ёрдам бериш мақсадида уларга шаҳар халқ контроли комитетининг штатсиз инспекторлари бириктириб қўйилган. Штатсиз инспекторлар бевосита жойларда бўлиб, самарали рейдлар ўтказиш, ҳужжатларни расмийлаштириш, ишни планли олиб бориш юзасидан группа ва пост раҳбарларига кўмаклашмоқдалар.

Янги сайланган группа ва пост аъзолари активлигини ошириш мақсадида биз уларни шаҳар халқ контроли комитети ўтказаётган текширувларга актив жалб этмоқдамиз. комитет муҳокама этаётган масалаларни тинглашга таклиф қилмоқдамиз. Муҳокама қилинган ҳар бир масала ўз вақтида оммага маълум қилинади. Назоратнинг ошкоралигини таъминлашда «Алмаликский рабочий», «За цветные металлы» ва «На стройке» газеталари бизга катта ёрдам беряпти. Бу газеталар вақти-вақти билан назоратчилар фаолиятига бағишлаб махсус саҳифалар уюштирмоқда.

Амалий ёрдам туфайли кўпгина группа ва постлар сайловдан кейинги дастлабки кунларданоқ назортни кучайтиришга актив киришдилар. Группаларда ҳар бир назоратчининг ўрни белгиланди, халқ хўжалигининг турли тармоқлари билан шуғулланувчи секторлар тузилди.

Ҳисобот-сайлов йиғилиши даврида бир қатор халқ контроли группалари ва постлари адресига ўринли танқидий мулоҳазалар ҳам билдирилди. Олмалиқ шаҳар халқ контроли комитети эндиликда группа ва постлар эътиборини мана шу нуқсонларни бартараф этишга, 1976 йил ва ўнинчи беш йиллик топшириқларининг бажарилишини таъминлашга қаратмоқда.

Область халқ контроли комитети янги сайланган группа ва постлар билан олиб бораётган ишларимизни муҳокама қилиб, олдимизга янада катта вазифалар қўйди. Бундан буён группа ва постлар иш услубини такомиллаштириш, улар активлиги ва ташаббускорлигини янада оширишимиз керак. Комитетнинг штатсиз бўлимлари бундан буён группа ва постларда тез-тез бўлиб, улар ишини ҳар томонлама анализ қиладилар, зарур амалий ёрдам кўрсатадилар. Текширувларга назоратчилар тўла жалб этилади. Рейд якунлари комитет мажлисларида муҳокама қилинади. Группа ва пост раисларининг мунтазам ўқуви уюштирилади, партия ва ҳукуматимизнинг муҳим қарорлари ўз вақтида уларга етказилади. Назоратнинг ошкоралигини таъминлаш, илғор группа ва постлар тажрибасини оммалаштириш, ижрони текшириш масалалари ҳам шаҳар халқ контроли комитетининг диққат марказида туради.

Шаҳримиз меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида юксак марраларни кўзлаганлар. Зиммага олинган топшириқларнинг тўла-тўкис бажарилиши кўп жиҳатдан халқ назоратчилари фаолиятига боғлиқдир. Уз бурчимизга содиқ қолиб, нуқсонларни аёвсиз танқид қиламиз, йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиб, умумий юксалишга ўз ҳиссамизни қўшамиз.

Р. ШОКИРОВ,
Олмалиқ шаҳар халқ контроли комитетининг раиси.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

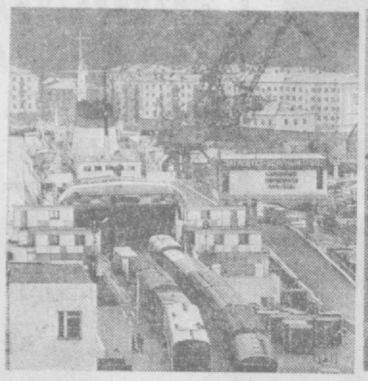

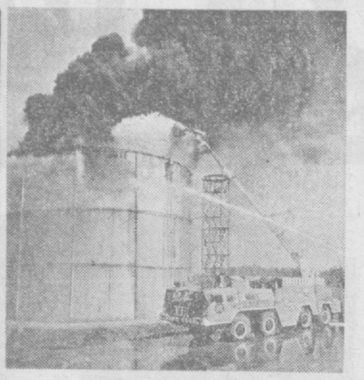

АРМАНИСТОН ССР. Ер ресурсларидан унумли фойдаланиш бўйича 1976—2000 йилларга мўлжалланган генерал схемани тузишга киришилди. Бу схема ҳаётга татбиқ этилгач, 150 минг гектардан зиёд янги ерлар ишлаб чиқариш оборотига киритилади. Схемани «Армгипрозем» лойиҳа институти ходимлари амалга оширишмоқда. Суратда: институт ходимлари А. Погосян, П. Согомонян, ва Г. Мамиконянлар лойиҳани муҳокама этишмоқда.

САХАЛИН области. Холмск— Ванино— Холмск маршрути оралиғида ишлаётган юк ташувчи мосламалар 3 миллион тоннага яқин юкни жойларга элтишди. Суратда: юкларни жўнатиш пайти.

НОВОСИБИРСК. Бу янги ўт ўчириш автомобили оддий ўт ўчириш машиналаридан ўн баравар кўчли. Унинг цистерна ва прицепига 26 тонна сув кетади. Экипажни тўрт киши бошқаради. Суратда: янги машинани синаб кўриш пайти.

Э. Габриельян, Р. Акопян, А. Поляков, О. Галушко фотолари.

(ТАСС фотохроникаси).

СТУДЕНТЛАР МЕҲМОНИ

Тошкент Давлат университетида таниқли олимлар, ёзувчилар, шоирлар, жангчи журналистлар ва санъаткорлар билан қизиқарли учрашувлар ўтказиб туриш одат тусига кириб қолган.

Яқинда ана шундай учрашувлардан бири бўлиб ўтди. Шу куни студентлар ҳузурига Алишер Навоий номидаги Наманган область музикали ва комедия театри солисти ва актёри Камолиддин Раҳимов, ҳамкасблари З. Қаюмов, Ў. Солиҳов, Ғ. Муллахоновлар меҳмон бўлиб келишди.

Тарих фанлари кандидати, доцент А. Каримов хушовоз хонанда К. Раҳимовнинг саҳнадаги муваффақиятлари ҳақида тўхталиб, унга актёрлик ишларида юксак парвозлар тилади. Филология фанлари кандидатлари Ф. Насриддинов, Ҳ. Муҳаммадхўжаев ва бошқалар санъаткорларни табриклашди.

К. РАҲМОНБЕРДИЕВ,
ТошДУ студенти.

«ГЕОЛОГ» ЧОРЛАЙДИ

«Геолог» пионерлар лагери Чотқол тоғларининг Чимён тоғлари билан туташиб кетган хушманзара ерларидан бирида жойлашган бўлиб, ўзининг беқиёс гўзаллиги билан ҳаммани мафтун этади.

Шу кунларда бу ерда ўқувчи пионерларнинг қаҳқаҳаси авжида. Улар сўлим лагер қўйнида мириқиб дам олишмоқда. Зилол булоқлар суви билан қурилган сунъий ҳавзаларда чўмилишмоқда.

Табиий офат зилзиладан зарар кўрган «Газлинефтгаз» бошқармаси Газли газ кончиларининг 70 га яқин фарзандлари бу пионер лагерида бепул дам олишмоқда.

Шу кунларда пионер лагерида «Ўзбекнефтегазразведка» бирлашмаси, Устюрт хазинакорлари, Шодлик-Хива газ конденсати геологларининг мингга яқин фарзанди дам олмоқда.

К. МУСАМУРОДОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ МЕҲНАТ РЕСУРСЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ БЎЛИМИ
16-«БЕКАБАДМЕТАЛЛУРГСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАЛАРИДА ИШЛАШ УЧУН
ҚУРИЛИШ КАСБЛАРИГА ЭГА БЎЛГАНЛАРНИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

БОШҚА ШАҲАРЛАРДАН КЕЛГАНЛАР ЕТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Справкалар олиш учун Тошкент область шаҳарлари ва районларида шаҳар ва район ижроия комитетлари ҳузуридаги меҳнат ресурсларининг вакилларига ҳамда Тошкент шаҳар, Привокзальная майдони, 30-уйдаги Тошкент область аҳолини ишга жойлаштириш бюросига учрашилсин.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Маҳаллий саноат бошқармасининг
«ЧЕВАР» ТИКУВЧИЛИК ФАБРИКАСИГА
Тикувчи-моторист

ҚЕРАК

Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги
ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ЭКСПЕРИМЕНТАЛ РЕМОНТ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИНИНГ
МАРКАЗИЙ БАЗАСИГА

токарлар, слесарь-сантехниклар, йиғувчилар, газ-электр пайвандчилар, токарь-карусельчилар, ошхона ходимлари, ошхона ва омборда хизмат қилувчи ишчилар, зал мудири, кассир, буфетчи, юрист

ҚЕРАК

Хизмат транспорти ходимларни «ЧИЛОНЗОР» МАССИВИ, 4-ТУРАР-ЖОЙ ШАҲАРЧАСИ ВА РЕВОЛЮЦИОН ХИЕБОНИДАН элтиб қўйди.

4—6 разрядли токарларга бир йил мобайнида квартира берилади.

Ўзбекистон ССР маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг
Тошкент «СЕРВИС» фирмасига

шаҳар справкаси информаторлари, медицина тарозисида ишловчи тарозбонлар, ишчилар, бухгалтерлар, бош бухгалтер ўринбосарлари, кўн-галантерея буюмлари ва музика асбоблари ремонти бўйича; мастерлар ва шогирдлар; прокат пунктлари мудирлари, сараловчилар, штамповкачилар

ҚЕРАК

СССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИНИНГ 2-БУТУНИТТИФОҚ ДАВЛАТ ЛОЙИҲАЛАШ ИНСТИТУТИГА

геология, инженер геологияси, телеграф ва телефон алоқаси, кўп каналли электр алоқаси, иссиқлик-газ таъминоти ва ҳавони тозалаш бўйича олий маълумотли мутахассислар ҳамда кутубхоначилар, механиклар, конструкторлар, сметачилар; тармоқ-кабель алоқа иншоотлари, сим алоқаси, сув таъминоти, биноларни санитария-техника жиҳатдан жиҳозлаш, ихтисоси бўйича ўрта махсус маълумотли мутахассислар ҳамда механиклар, топографлар, сметачилар, кутубхоначилар, чунончи, ўрта маълумотли йигит-қизлар

ҚЕРАК

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент-47, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона— бюронинг марказий пункти ва ишга жойлаштириш район пунктлари.

ЯНГИ ҚЎШИҚЛАР

ЁР-ЁР

(ХАЛҚ ОҲАНГЛАРИДА)

Келин келди, қудалар, йўл бўшатинг,
ёр-ёр,
Поёндознинг ўрнига гул тўшатинг, ёр-ёр.
Гул атрини ўйнатиб ўйнайди ел, ёр-ёр,
Куёвгина, қайлиғинг ёнига кел, ёр-ёр!
Анов тоғу манов тоғ эгиздир-е, ёр-ёр,
Бети қизил олмадек текисдир-е, ёр-ёр.
Ҳай-ҳай, ўлан, жон ўлан, новда ҳали,
ёр-ёр
Қай тарафга эгсангиз сизда майли, ёр-ёр.
Яноқлари оловдек ёниб келди, ёр-ёр.
Ибосини сеп қилиб олиб келди, ёр-ёр.
Ҳай-ҳай, сингил, жон сингил, куёвга боқ,
ёр-ёр,
Тўғнаб қўйди бошингга олтин тароқ,
Олтин тароқ бошингда ёнсин ял-ял,
ёр-ёр,
Ширинликда ҳаётинг бўлсин асал, ёр-ёр.

ОМОНЁР

ЙИГИТ— Олма отдим отганга-е, омонёр,
Бир ширин .ўз қотганча-е, омонёр,
ҚИЗ — Асло фаҳминг етмайди-е оҳингда
Пинҳона дард тортганга-е, омонёр.
ЙИГИТ — Боғда кимдир гулни бутар;
омонёр,
Гул баҳона, сени кутар, омонёр.
Киприкларинг қармоқ бўлиб
тутса-е,
Қаро кўзинг тирик ютар, омонёр.
ҚИЗ — Белингда мен тиккан белбоғ
омонёр,
Кўриб кўнглим бўлди-е, тоғ,
омонёр!
Бизлар тиккан белбоғни ким
боғласа,
Юрсин дунё тургунча соғ, омонёр,
ЙИГИТ — Учирганим қўш каптар-е,
омонёр,
Юрак байтим бир дафтар-е,
омонёр.
ҚИЗ — Сеҳринг борми ё меҳримми,
кўринсанг,
Бошгинам гир айланар-е, омонёр...

МУБОРАКБОД

Тўйлар муборак, гули хандонлар,
Гулдек юз очмиш эзгу армонлар.
Мунчалар, ҳай-ҳай, этмаса кўз-кўз
Тутиб кафтида бу ҳур давронлар!
Жамланди бу кун яқин-йироқлар,
Машъала бўлди дилда чироқлар.
Завқ майидан қуй, ташнадир кўнгил,
Эй, сочи райҳон, қоши қиёқлар!
Бири биридан меҳмонимиз соз,
Меҳмонга қалблар ҳарорати ёз.
Диллар дилларга қошдек туташдир,
Эй, шўх наволар, айланганлар парвоз!
Руҳимиз обод, кўнгиллар обод,
Кўнгил қушлари қоқдилар қанот!
Ўлкамизда тўй, хонадонда тўй,
Ёшлигимиздек яшнади ҳаёт!

Ямин ҚУРБОН.

КАТТА ОКЕАН СИРИ

Сўнгги йилларда матбуотда ёмон ном чиқарган «Бермуд учбурчаги»га тааллуқли бири-бирига зид бўлган материаллар пайдо бўлди. Бу учбурчакни «иблис учбурчаги» ва «ҳалокатли учбурчак» деб ҳам аташади. Ғарбий Атлантиканинг шу қисмида кемалар ва самолётларнинг тушуниб бўлмайдиган (ҳар ҳолда изоҳланмаган) сабаблар билан ғойиб бўлишлари чет эл матбуоти саҳифалари бўйлаб кўчиб юрган хатдан ташқари фонтастик гипотезалар учун асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Ўқувчиларимизнинг илтимоси билан бугун биз кўп жиҳатдан ҳақиқатдан ҳам сирли бу район билан боғлиқ бўлган проблемалар доираси ва фактлар ҳақида ҳикоя қиламиз.

«19- ЭСКАДРИЛЬЯНИНГ» ҲАЛОКАТИ

«Бермуд учбурчаги» номи 1945 йилнинг 5 декабрида бўлиб ўтган «19-Эскадрилья» ҳалокатидан сўнг биринчи марта пайдо бўлди. Соат 14 у 10 минутда Флоридаги Форт-Лодердейль базасидан «Грумман авенжер» типидаги 5 та бомбардимончи-торпедо ташувчи самолёт оддий патруллик парвозига жўнади. Бу самолётлар шарққа томон 160 миля учиб, сўнгра шимолга томон 40 миля йўл босишлари, шундан сўнг жанубий-ғарбга бурилиб базага қайтиб келишлари керак эди. Экипажлар составида 14 киши бор эди. 19-Эскадрильяга лейтенант Чарльз Тейлор командирлик қилди. У осмонда 2,5 минг соат парвоз этган эди. Ҳаво жуда ажойиб эди. Иссиқлик 19 даражада бўлиб, майин шимолий-шарқий шамол эсарди. Булут кам эди. Илгари базага қайтиб келган учувчилар атмосфера шароитларини «жуда ажойиб» деб тасвирлашган эди.

Соат 15 дан 15 минут ўтганда самолётлар ерга қўниш учун кўрсатма берилишини илтимос қиладиган вақтда база парвозларини бошқариш маркази радиодан қуйидаги хабарни қабул қилди: «Эскадрилья командири гапиряпти... Тревога! Биз курсдан четга чиқиб кетганга ўхшаймиз. Ер кўринмайди.., қайтараман, ер ҳеч қаерда кўринмайди...». Бошқарув маркази сўради: «Ўз координатларингизни айтинг». Эскадрилья командири: «Қаердалигимизни аниқлай олмаяпмиз! Қаерга келиб қолганлигимизни ўзимиз ҳам билмаяпмиз...». Бошқариш маркази: «Гаров бойлаб айтаманки, сиз ғарбга томон учаяпсиз». Эскадрилья командири: «Ғарб қаёқда эканлигини билмаймиз. Ҳамма нарса чалкашиб кетди. Жуда ғалати. Учаётган курсимизни тўғрилигига ишонмаймиз... Ҳатто океан ҳам одатдагидек бўлиб кўринмаяпти...».

Ерда жуда таҳликада қолишди. Шундай ажойиб обиҳавода бешта тажрибали экипаж қандай қилиб адашиб қолдийкин?

Радиоалоқа ёмонлашди. Бешчала самолётда ердан берилаётган командани қабул қилишолмаётганга ўхшарди. Лекин, диспетчерхонада ўзаро алоқа қилаётган радистларнинг ташвишли товушлари ҳали ҳам эшитилиб турарди. Уларнинг узуқ-кесик гапларидан барча компослар ишдан чиққанлиги, бортдаги навигация приборлари «қутуриб», турли хил маълумотлар бераётганлиги маълум бўлди. Учувчилар қандайдир номаълум сабаблар туфайли қуёшни ҳам кўрмай қолдилар. Соат 16 да базада лейтенант Тейлор «19-Эскадрилья»га командирлик қилишни капитан Штиверга топширганлигини тўсатдан эшитиб қолдилар. Янги командирнинг овози жуда ғалати ва асабий эди. Орадан оз вақт ўтгач сўнгги тушуниб бўлмас маълумот олинди. Бу хабарни эшитаётганларга радист «Оқ сувга чўкаяпмиз... биз ҳалок бўлдик...» деб қичқиргандек туюлди.

Шундан сўнг тревога эълон қилинди ва 12 кишидан иборат экипажи ва қутқариш асбоб-ускуналари тўла комплект бўлган йирик учувчи кема ҳавога кўтарилди. Орадан 10 минут ўтгач бу кема билан алоқа абадий йўқотилди...

Соат 19 ларда Майами яқинидаги радио станция бор йўғи икки ҳарф — «ФТ»дан иборат жуда суст сигнал қабул қилди. Бу икки ҳарф дом-дараксиз кетган эскадрилья кодли ифодасининг бир қисми эди. Бу экипажларнинг ўзлари ҳақида хабар беришга бўлган интилишларимиди! Шундай бўлса улар ўз хабарларини ёқилғилари тамом бўлгандан сўнг икки соат ўтгандан кейин берган бўладилар...

Изсиз йўқолган экипажларни қидиришда жуда катта куч— уч юздан ортиқ самолёт, ўнлаб кемалар, юзлаб хусусий яхталар ва моторли қайиқлар иштирок этди. Денгизнинг Бермуддан то Мексика қўлтиғигача бўлган юзасининг ҳар бир метри текшириб кўрилди. Қирғоқ партиялари Флорида пляжларини кўздан кечирдилар. 6 самолётнинг ҳеч қандай изини — на қутқариш плотлари, на самолёт бўлаклари, на мой доғларини топишга муваффақ бўлинмади. «Бўлиб ўтган воқеани тахминан бўлса ҳам фахмига ҳеч етаолмаймиз», — расмий комиссиянинг докладида шундай дейилади.

БАМИСОЛИ «ЖАРГА ҚУЛАЁТГАНДЕК...»

Шундан бери 30 йил давомида «Бермуд учбурчагида» (Флорида, Бермуд ва Пуэрто-Рико ороллари бу учбурчакнинг чўққилари ҳисобланади) бўронлар бўлмаган вақтда юздан ортиқ кема ва ўндан ортиқ самотёт ҳатто SOS сигналларини ҳам бермай бедарак ғойиб бўлди.

Сирасини айтганда, бу районда кемаларнинг ғайритабиий ғойиб бўлиш ҳоллари бундан 500 йил илгари, шу ерда испан ва португал денгизчилари пайдо бўлган вақтда ҳам содир бўлиб турган. Ўша вақтда бундай ғойиб бўлишларни қароқчиларнинг ҳужумлари ва бўронлар билан изоҳлашган. Лекин, кейинчалик на оролларда, на соҳилларда кемаларнинг парчалари ёки жасадлар ҳеч қачон кўрилмагач, аста-секин бундай воқеаларга эътибор бера бошладилар.

(Давоми бор).

ФАН ОЛАМИДА

ЧОЙ ВА КОФЕ

Чойнинг инсон саломатлиги учун фойдали бўлган талай хусусиятлари кўпчиликка маълум. Медик олимлар ана шу шифобахш хусусиятларни тадқиқ қилиб, чойнинг янги-янги «сирлари»ни очмоқдалар.

Ҳозирги вақтда атеросклероз дунёда энг кўп тарқалган касалликлардан бири, деб ҳисобланади. Аммо, чой бу хавфли «бало»нинг олдини олувчи ўзига хос восита бўлиб чиқди. Калифорния университетининг бир группа тадқиқотчилари худди шундай демоқдалар. Улар кофе, какао ва бошқа хил ичимликлар эмас, балки чой истеъмол қилувчи кишиларда атеросклероз анча кам учрашини аниқладилар.

Олимлар қуёнларда тажриба ўтказиб, уларга турли хил ичимликларни ичиришди. Бир хилларига фақат сув, бошқаларига кофе, учинчи группага чой беришди. Шунда чой ичирилган қуёнларда фақат сув берилган қуёнлардагига нисбатан склероз бир неча баравар кам кузатилди. Демак, чой таркибида бундай касаллик кўринишларининг олдини олувчи моддалар бор. Олимлар шунга асосланиб, келгусида касалларга махсус дори сифатида бериладиган чой экстрактини ҳосил қилиш мумкин, деб ҳисобламоқдалар.

Айни вақтда меъёри билан истеъмол қилинган чойнинг юракка самарали таъсири ҳам кўпдан маълум. Аммо, бу борада кофе чойнинг акси бўлиб чиқмоқда.

Маълумки, кофе Европада тарқалганидан буён тўрт юз йилдан кўпроқ вақт ўтди. Шу орада юрак касалликлари ҳам бир неча ўн баравар кўпайди. Кофе бунинг сабабчиларидан бири эмасмикан?

Умуман, АҚШ, Канада ва Янги Зеландияда ўтказилган узоқ йиллик тадқиқотларда кофе таркибидаги кофеин моддаси тамакидаги никотиндан ҳам хавфли эканлиги кузатилди. Айниқса, ёзда иссиқ ҳароратли ўлкаларда кофени истеъмол қилиш саломатлик учун зарар, деб топилмоқда.

Аксинча, чой ҳатто энг иссиқ кунларда ҳам айни «чанқов босди» ичимликдир.

СПОРТ

ОЛИЙ ЛИГА КОМАНДАЛАРИ БАҲСИ

Ўтган куни олий лига командалари ўзларининг навбатдаги тур ўйинларини ўтказдилар. Ереваннинг «Арарат» футболчилари «Шахтер» командасини қабул қилиб, 2·0 ҳисобида ғолиб келишди ва 15 очко билан турнир жадвалидаги мавқеларини янада яхшилаб олишди. Иккинчи ўринда бораётган Тбилиси динамочилари ҳам бу турда ғалаба қозонишди. Улар «Днепр» командасини 4:1 ҳисобида мағлуб этишди.

Пойтахтнинг икки коллективи «Динамо» —«Спартак» баҳси 1:0 ҳисобида динамочилар фойдасига тугади. Қолган учрашувлар қуйидагича якунланди: «Крылья Советов» —«Зенит»— 2:1, «Динамо» (Минск) —«Торпедо»— 2:0, «Заря»— «Черноморец» — 0:0, « Динамо» (Киев)— «Карпат»— 3:1.

«Арарат» —15, Тбилиси динамочилари 14 ва пойтахт динамочилари 13 очко билан пешқадамлик қилишмоқда.

КУРАШ КЕСКИНЛАШМОҚДА

Санъат саройида «Правда Востока» газетаси соврини учун «шашка юлдузлари» мусобақаси давом этмоқда. Биринчилик ҳал қилувчи босқичга кирди. Ғолиблик учун кураш жиддий тус олмоқда. Бу ҳар бир учрашувни ниҳоятда кескин ва қизиқарли ўтишига олиб келмоқда. Навбатдаги тўққизинчи тур ана шундай бўлди. 7 та учрашувнинг 4 таси дуранг бўлиб тугади. Мусобақада пешқадамлик қилаётган Л. Ильина билан учрашган тошкентлик Озода Аҳмедова аввалига бироз қийин вазиятда қолди. Лекин у пухта ўйланган комбинацияни амалга ошириб учрашувни дуранг қилишга муваффақ бўлди. Иккинчи ўринда бораётган Л. Григорьева О. Беляевани мағлуб этиб, пешқадамга етиб олди. О. Беляева цейтнотда қолиб хатога йўл қўйди ва мағлуб бўлди. Жаҳон чемпиони Е. Михайловская А. Наумовани енгди. Кроон—Степанова, Мишкина—Кузнецова, Сироносян — Маркявичене учрашувлари дуранг бўлиб тугади. Гусарова —Беловицкая партияси қолдирилди.

Тўққиз турдан сўнг Ильина ва Григорьева 7 тадан, Кроон 6 та, Михайловская ва Степановалар 5,5 тадан, Аҳмедова 5 та очко тўпладилар.

Суратда: тошкентлик спорт мастери Озода Аҳмедова минсклик И. Белорицкая билан учрашув пайти.

Р. Шамсиддинов фотоси. (ЎзТАГ).

МАИШИЙ ХИЗМАТ УЙИ

«Полторацкий» кўчасида яна бир мухташам 6 қаватли бино қад кўтарди. «Главташкентстрой»нинг тўртинчи тресги 38-бошқармаси бинокорлари бунёд этган бу янги уйга хизмат кўрсатиш комбинати кўчиб ўтди. Бинонинг юқори қаватларига пальто, костюм, кўйлак ва бошқа кийим-кечаклар тикадиган ҳамда қайта тикадиган цехлар жойлашган. Биринчи ва иккинчи қаватда эса аҳолидан буюртма олиш пунктлари ҳамда кўргазма зали жойлашган. Сартарошхона, телевизор ҳамда магнитофонларни ремонт қилиш ва бошқа турли маиший хизмат кўрсатиш бўлимлари аҳолига хизмат қила бошлади.

Г. ЮРЬЕВ.

БЎРСИЛДОҚ НОНЛАР

Тошкент районидаги Келес нон комбинати аҳоли талаб эҳтиёжларини ҳисобга олиб, пешма-пеш иссиқ обинонлар билан таъминлаш мақсадида район территориясидаги цехларни тобора ошириб бормоқда. Ҳозирда районда комбинатнинг 21 та цехида ҳар куни тонналаб бўрсилдоқ нонлар ёпилиб турилибди.

Янги 21-цех «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг Киров участкасида жойлашган бўлиб, аҳолига намунали хизмат қила бошлади. Уста нонвойлар Е. Масаидов, Қ. Мовлонов, М. Муѓаевлар колхозчилар ҳурматига сазовор бўлишмоқда.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН
17 ИЮНЬ, ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ 1-А «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00— Янгиликлар. 10.10— Гимнастика. 10.30— Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун. 11.15— Бадиий фильм. 12.20— Концерт. 15.25 —Инсон меҳнати билан шарафлидир. 16.25 — Шахмат мактаби. 16.55— **Эски қалъа** (бадиий фильм, 4-серия). 18.00 —Фан оламида. 18.30 — Қизиқарли учрашувлар. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Жонли бурчакда. 19.30— Миллионлар ленинча университети. 20.00— Жаҳон халқлари ижоди. 20.30 — Сўз— олимларга. 20.45— Вариациялар. 20.55— Бадиий фильм. 22.00 —**«Вақт».** 22.30 — Концерт. 23.35— Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.25— Кўрсатувлар программаси. 11.30— Санъат гунчалари. 12.40— **Сеҳрли тун** (бадиий фильм). 18.25 —Кўрсатувлар программаси. 18.30— Мультфильм. 18.50— «Прогресс». 19.15 — **«Ахборот».** 19.30— Интернационал дўстлик клуби. 19.55— «Зангори экран» почтаси. 20.20— Бугун дирижёр сиз билан. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20— Концерт. 22.00— Телефильм. 22.20 — Хеваликлар ташаббуси асосида. 23.30— **Қилич ва қалқон** (бадиий фильм. 1-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00— Тошкент кўрсатувлари. 19.05 — Кинофильм. 19.15— Ўқув кўрсатуви. 19.45 — Музикали сайр. 20.05 — Янги урф-одатлар — турмушга. 20.35— Телефильм. 20.45— Тошкент янгиликлари. 21.00— Абитуриентлар учун. Физика.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17|VI да **Қароқчилар,** 18|VI да **Уйланиш.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 18|VI да **Тинмасин соз** (17.30).

Тошкент Давлат циркида — КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ (19.30).

КИНО

17 ИЮНДА

Сенсиз кечган ҳаёт —САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун). «ЧАЙКА», «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «НУКУС» (тоқ соатларда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Бегона кишилар учун концерт — «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Оқ тиш; Оқ тишнинг қайтиши — «ВОСТОК» (10, 13, 16, 18.30, 21), «ДРУЖБА» (11, 14, 17, 20).

Қора бизнес — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Фрунзе райпишчеторги маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари райпишчеторг ходими А. Ж. Жўраевга онаси
Адолат ҚАЮМОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 ғача. Эълонлар — 338142.

Р—01444. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока», кўчаси № 25. Индекс 64633. Б—2578.